

Bharat Chandak

SATYA ELECTRICALS

Tapadia Market, Chain Sukh Road, Latur-413512
Ph : (O) 243678, 244458, 250776, (R) 242018
Email:satyaelectricals@rediffmail.com

लातूर वर्ष ३ रे अंक १२८ वा रविवार दि.०८ ऑक्टोबर २०२३ पृष्ठे ४ स्वागत मूल्य २ रु.

महाराष्ट्रातून सगळे निवडून आलेले आमदार बेकायदेशीर ठरविण्याचा डाव : जयंत पाटील

अनगरला मंजूर केलेले दुसरं दुय्यम निबंधक कार्यालय रद्द करा

जनहित शेतकरी संघटनेचे महसूल मंत्र्यांना निवेदन

सोलापूर: सोलापूर जिल्ह्यातील मोहोळ तालुक्यामध्ये पूर्वीचे दुय्यम निबंधक कार्यालय असताना अनगर येथे दुसरे दुय्यम निबंधक कार्यालय मंजूर केले ते त्वरित रद्द करण्याच्या मागण्याचे निवेदन महाराष्ट्र राज्य जनहित शेतकरी संघटनेचे संस्थापक अध्यक्ष प्रभाकर भैया देशमुख यांनी राज्याचे कॅबिनेट महसूल मंत्री राधाकृष्ण विखे पाटील यांची मुंबई येथे राॅयल स्टोन निवासस्थानी प्रत्यक्ष भेट घेऊन दिले. यावेळी महसूल मंत्री म्हणाले की याबाबत माहिती घेऊन निर्णय घेऊ अशी माहिती पत्रकारांशी बोलताना प्रभाकर देशमुख यांनी दिली या निवेदनात म्हटले आहे की, मोहोळ शहरातील दुय्यम निबंध कार्यालय योग्य पद्धतीने चालू असताना तेथील लघु व मोठे उद्योग धंद्यामध्ये आर्थिक भरभराटी होत असताना विनाकारण आवश्यकता नसताना व मोहोळ शहरातील दुय्यम निबंध कार्यालय मध्ये व्यवस्थित खरेदी व्यवहार होत असताना नियमाने ८००० च्या पुढे खरेदी व्यवहार गेल्यानंतर पर्यायी दुय्यम निबंधक कार्यालय उभे केले जातं या कोरवली येथेकी बेगमपूर आदी सावळेकर टाकळी पाटकुल नरखेड या लांबून भागातून आलेल्या शेतकऱ्यांनी मोहोळ

शहरातून अनगरला जायचं का असा प्रश्नही निवेदनात प्रभाकर देशमुख यांनी उपस्थित केला आहे.पत्रकारांशी बोलताना पुढे देशमुख म्हणाले राज्य शासनाने अनेक विभागांमध्ये अथवा दुय्यम निबंधक कार्यालयातील रिक्त असलेल्या अधिकारी कर्मचाऱ्यांच्या जागा भरलेल्या नसताना दुसरे दुय्यम निबंधक कार्यालय मंजूर करणे म्हणजे लोकप्रतिनिधींचा बालहट्ट महत्त्वाचा वाटला शेतकऱ्यांना कितीही त्रास होऊ घा त्याचे काही देणे घेणे नाही असेही ते म्हणाले.महाराष्ट्र राज्याचे महसूल व दुग्धविकास पशुसंवर्धन मंत्री राधाकृष्ण विखे पाटील यांची प्रत्यक्ष मुंबई येथे महाराष्ट्र राज्य जनहित शेतकरी संघटनेचे संस्थापक अध्यक्ष प्रभाकर देशमुख यांनी प्रत्यक्ष भेट घेऊन मोहोळ येथे चालू असलेल्या आंदोलनाची माहिती दिली.

सोलापूर : राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाच्या प्रदेशाध्यक्षपदी निवडणुकीद्वारे निवडून आलेलो आहे. मी निवडून आल्यानंतर प्रफुल्ल पटेल यांनी मला पत्र दिले होते. माझ्या नियुक्तीनंतरच महाराष्ट्र विधानसभेच्या उमेदवारांना माझ्या सहोदर एबी फॉर्म देण्यात आले. जर माझी नियुक्ती बेकायदेशीर असेल, तर महाराष्ट्रातून सगळे निवडून आलेले आमदारही बेकायदेशीर ठरविण्याचा काहीतरी डाव दिसतोय, असा आरोप आमदार जयंत पाटील यांनी केला. राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या प्रदेशाध्यक्षपदी जयंत पाटील यांचे झालेले नियुक्ती बेकायदेशीर आहे. कारण त्यांची निवड राष्ट्रीय कार्यकारिणीच्या बैठकीच्या आधीच आणि राष्ट्रीय अध्यक्षकी निवड होण्याआधीच करण्यात आलेली आहे, असा दावा उपमुख्यमंत्री अजित पवार गटाकडून निवडणूक आयोगाच्या

सुनावणीदरम्यान करण्यात आला होता. त्याला जयंत पाटील यांनी सोलापूरतून उत्तर दिले.जयंत पाटील म्हणाले की, संख्याबळाबाबत आमचे वकील युक्तिवाद करतील. कालच राष्ट्रवादी काँग्रेसची बैठक झाली आहे, त्यामध्ये २४ राज्यांपेक्षा जास्त अध्यक्षांनी शरद पवार यांना पाठिंबा दिला आहे. पहिल्यांदा ही जेव्हा घटना झाली, तेव्हाही या २४ लोकांनी शरद पवारांना पाठिंबा दिला होता. पण त्यानंतर अजित पवार गटाने जर कोणाला नियुक्ती दिली असेल आणि त्यांचे त्यांना समर्थन असेल, निवडणूक आयोगाने पूर्वी अध्यक्ष कोण होते, हे विचारून घेऊन निर्णय घ्यावा. पंचवीस वर्षे तुम्ही पवार यांच्यासोबत काम केले. पंचवीस वर्षांनंतर तुम्हाला एखादी गोष्ट लक्षात आली असेल, तर त्याच्याबद्दल शंका निर्माण होणे स्वाभाविक आहे, इतक्या उशिरा का

लक्षात आले? पक्षांतर्गत निवडणुका ज्यावेळी झाल्या, त्यावेळेस असा प्रश्न कोणी विचारला नाही, असा सवालही जयंत पाटील यांनी केला.जयंत पाटील म्हणाले की, राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचे घड्याळ हे चिन्ह गोठविण्याचा प्रश्न येत नाही. कारण पक्ष आणि चिन्ह शरद पवार यांचे आहे. एखाद्याने उघा भाजपच्या चिन्हाबद्दल प्रश्न उपस्थित केला तर ते

तुम्ही गोठविणार का? शरद पवार हे पक्षाचे संस्थापक आहेत, त्यांच्या नेतृत्वाखाली चालवलेल्या पक्षाला आतापर्यंत कोणीही चॅलेंज केलेले नाही. त्यांना सर्वांनी सर्वाधिकार दिलेले होते, हात उंचावून, त्यांच्या विलप सर्वांकडे आहेत. त्यामुळे चिन्ह गोठविणे हे अन्यायकारक होईल. चिन्ह गोठविण्याची एक पद्धत आहे, पण चिन्ह गोठवू नका, अशी मागणी आम्ही केलेली आहे.शरद पवार यांच्या कार्यशैलीतच हे लोक मोठे झाले आहेत. तीच लोकं आता पवारांसाहेबांना प्रश्न विचारत आहेत. घरातला लहान मुलगा जेव्हा मोठा होतो आणि त्याला स्वतंत्र व्हायचं असतं, तेव्हा तो स्वतःचं घर बांधतो. तो घरातून वडिलांना काढत नाही, यातच सगळं आले, असा टोलाही त्यांनी अजित पवार यांना लगावला.

रेणापूर तालुका भाजपा नूतन पदाधिकाऱ्यांना आ. कराड यांच्या हस्ते नियुक्ती पत्राचे वाटप भाजयुमो तालुकाध्यक्ष अमर चव्हाण; रेणापूर शहर अध्यक्ष अच्युत कातळे

लातूर दि.७- भारतीय जनता पार्टीच्या रेणापूर तालुका नवनिर्वाचित पदाधिकाऱ्यांना भाजपानेते आ. रमेशअप्पा कराड यांच्या हस्ते नियुक्तीपत्राचे लातूर येथील भाजपा संवाद कार्यालयात वाटप करण्यात आले. येणारा काळ निवडणुकीचा असून नवनिर्वाचित भाजपा पदाधिकाऱ्यांसह कार्यकर्त्यांनी पक्षाचे कार्य जिद्दीने आणि जबाबदारीने करून पक्ष संघटन मजबूत करावे असे आवाहन आ. रमेशअप्पा कराड यांनी यावेळी केले. रेणापूर तालुका भाजपा अध्यक्ष अॅड. दशरथ सरवदे यांनी तालुका कार्यकारिणी जाहीर केली असून १७ उपाध्यक्ष, ६ सरचिटणीस, १५ चिटणीस, १३ निमंत्रित सदस्य आणि ४२ कार्यकारिणी सदस्यांचा कार्यकारिणीत समावेश करण्यात आला आहे. सर्व नवनिर्वाचित पदाधिकाऱ्यांना शनिवार ७ ऑक्टोबर रोजी भाजपानेते आ. रमेशअप्पा कराड यांच्या हस्ते नियुक्तीपत्राचे लातूर येथील भाजपा संवाद कार्यालयात वाटप करण्यात आले. यावेळी जिल्हा सरचिटणीस महेंद्र गोडभरले, लातूर ग्रामीण विधानसभा अध्यक्ष अनिल भिसे, तालुकाध्यक्ष अॅड. दशरथ सरवदे, संगायो समिती अध्यक्ष वसंत करमुंडे, माजी उपसभापती अनंत चव्हाण, डॉ. बाबासाहेब घुले, यांची व्यासपितावर उपस्थिती होती. रेणापूर तालुका हा लोकनेते स्व. गोपीनाथरावजी मुंडे साहेब यांच्या नेतृत्वातील भाजपाचा बालेकिल्ला आहे. पक्ष संघटन मजबूत असून येणाऱ्या प्रत्येक निवडणुकीत पक्षाचे मताधिक्य वाढविण्यासाठी प्रत्येकांनी कार्यरत राहावे असे सांगून आ.

रमेशअप्पा कराड म्हणाले की भारतीय जनता पार्टीच्या आणि पक्ष नेतृत्वाच्या माध्यमातून तालुक्यातील गावागावात, वाडीवस्तीत विकास कामे मोठ्या प्रमाणात झाली आहेत. केंद्र आणि राज्य शासनाच्या विविध योजनेचा अनेकांना लाभ मिळालेला आहे. तेव्हा याबाबत कार्यकर्त्यांनी चर्चा घडवून आणावी पक्षाचे काम वाढवावे मिळालेले पद हे मोठी जबाबदारी आहे असे बोलून दाखविले. प्रारंभी तालुकाध्यक्ष अॅड. दशरथ सरवदे यांनी प्रस्ताविक केले. कार्यक्रमाचे सुत्रसंचलन चंद्रकांत कातळे यांनी केले. रेणापूर तालुका भारतीय जनता पार्टीच्या विविध आघाडी आणि मोर्चा नूतन पदाधिकारी युवा मोर्चा अध्यक्ष अमर चव्हाण, उपाध्यक्ष पंकज काळे, चंद्रकांत माने, महिला आघाडी अध्यक्षा अनुसया फड, किसान मोर्चा अध्यक्ष जयप्रकाश जटाळ, उपाध्यक्ष पृथ्वीराज उरगुंडे, दलित आघाडी अध्यक्ष सुभाष पवार, ओबीसी आघाडी अध्यक्ष विठ्ठल कसपटे, अल्पसंख्यांक आघाडी अध्यक्ष जलील शेख, सहकार आघाडी अध्यक्ष डॉ. महेंद्र पिंपळे, व्यापारी आघाडी अध्यक्ष नितिन अढळकर, जेष्ठ कार्यकर्ता सेल संयोजक भाऊराव घुगे, रेणापूर शहर भाजपा अध्यक्ष अच्युत कातळे, रेणापूर शहर भाजयुमो अध्यक्ष संतोष राठोड, खरोळा शहर अध्यक्ष हणमंत राऊतराव. रेणापूर तालुका भाजपा उपाध्यक्ष नामदेव बोंबडे, गोपाळ शेंडो, राजू हाके, सिकंदर शेख, उत्तम चव्हाण, किशन क्षिरसागर, मच्छिंद्र चक्रे, राजकुमार आलापुरे, भागवत गिरे, दत्तात्रय जोगदंड, सुनिल चवेले, इब्राहीम सय्यद, लक्ष्मण खलंगे, शिला आचार्य, अनिता

राऊतराव, छाया जोगदंड, उमा सुर्यवंशी, सरचिटणीस सुकेश भंडारे, माधव घुले, श्रीकृष्ण पवार, राजकुमार मानमोडे, भाऊसाहेब गुळभिले, संतोष चव्हाण, चिटणीस अॅड. रमेश खाटप, शिवमुता उरगुंडे, सुनिल सुर्यवंशी, राहुल माने, बळवंत कराड, तुकाराम केंचे, संजय डोंगरे, बालाजी खरोळे, सचिन हालकुडे, दत्ता सरवदे, रमेश कटके, भिमराव मुंडे, महानंदा दरेकर, बायनाबाई साळवे, संगिता सातपुते, कोषाध्यक्ष सतिष कुलकर्णी, कार्यालय प्रमुख गणेश तुरुप. रेणापूर तालुका भाजपा कार्यकारिणीत निमंत्रित सदस्य श्रीकृष्ण जाधव, रमाकांत फुलारी, सुरेश बुड्डे, ज्ञानोबा भिसे, अनंत चव्हाण,

ओमकारअप्पा क्षिरसागर, विजय गंभिर, सुरेंद्र गोडभरले, विजय चव्हाण, दिनकर राठोड, अभिषेक आकनगिरे, वाजीद पठाण, प्रकाश रेड्डी, कार्यकारिणी सदस्य श्रीमंत नागरगोडे, शिवाजी उपाडे, शिवाजी जाधव, रघुनाथ पुंडकरे, शिवाजी सोमवंशी, नवनाथ रांजणे, बालाजी केंद्रे. नारायण राठोड, प्रकाश जाधव, बाजीराव साखरे, भालचंद्र सुर्यवंशी, अविनाश बोराडे, गोविंदराव देशमुख, सुंदर घुले, विलास केदार, पाटलोबा मुंडे, मारुती गालफाडे, अंबादास राठोड, अनिल येलगटे, बाबुराव कस्तुरे, संध्या श्रीकृष्ण पवार, अमृता मंगेश पाटील, राधा अभिमान लहाडे, रेश्मा नामदेव भंडारे, सुमन ज्ञानोबा फड, उज्वला संतोष स्वामी, लक्ष्मीबाई बोळगे, कल्पना राम मस्के, रंजना मारुती गालफाडे, ज्योती पंडीत लांबुटे, संजिवनी सुभाष नवगिरे, सविता संतोष घुगे, सुमन श्रीकृष्ण मोटोगावकर, मनिषा माधव बोराडे, दत्ता मुंडे, शालीकराव गोडभरले, बालासाहेब बरीदे, संपत कराड, राज जाधव, सुभाष रायमुळे, सुनिल बुड्डे आदींचा समावेश आहे. नवनिर्वाचित पदाधिकाऱ्यांना नियुक्तीपत्र वाटप कार्यक्रमाला रेणापूर तालुक्यातील भाजपाचे लोकप्रतिनिधी, पदाधिकारी आणि कार्यकर्ते मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. प्रारंभी वाजीद सय्यद यांनी आपल्या सहकार्यांसह आ. रमेशअप्पा कराड यांचा पुष्पहार घालून सत्कार केला.

माझं लातूरचे सारखळी उपोषण स्थगीत एक महिण्याच्या आत प्रश्नांची सोडवणूक होणार मुख्यमंत्री, उपमुख्यमंत्री, संबंधित मंत्र्यांसोबत मुंबईत बैठक घेण्यात येणार

अजित पवारांच्या बॅनरवर यशवंतराव चव्हाणांचा फोटो

लातूर - माझं लातूरच्या वतीने माझं लातूर माझी जबाबदारी हा नारा देत लातूरच्या जिल्हा रुग्णालय, सुपर स्पेशालिटी रुग्णालय, सोयाबीन संशोधन केंद्र आणि देवणी गोवंश केंद्र या मागण्यांसाठी २ ऑक्टोबर २०२३ पासून शहरातील गांधी चौकात साखळी उपोषण सुरु करण्यात आले होते. हे उपोषण स्थगीत करण्यात आले आहे. एक महिण्याच्या आत या प्रश्नांची सोडवणूक करण्यात येणार आहे तसेच या संदर्भात मुंबई येथे मुख्यमंत्री, उपमुख्यमंत्री, संबंधित मंत्र्यांसोबत बैठकीचे आयोजन करण्यात येणार आहे. माझं लातूरच्या वतीने लातूरकरांच्या जिल्हाळ्याच्या, न्याय मागण्यांसाठी साखळी उपोषण सुरु करण्यात आलेले होते. जिल्हा रुग्णालयाचा प्रलंबीत प्रश्न सोडवण्यात यावा आणि तातडीने हे रुग्णालय सुरु करण्यात यावे, सुपर स्पेशालिटी रुग्णालयाचे खाजगीकरण रद्द करण्यात यावे. लातूर येथे सोयाबीन संशोधन केंद्र आणि देवणी गोवंश संवर्धन केंद्र करावे या मागणीसाठी हे उपोषण सुरु होते. सहा दिवस अहोरात्र सुरु असणार्या या उपोषणाला सर्वच राजकीय पक्षांनी आपला पाठींबा दर्शवलेला होता. तर जिल्ह्यातील तब्बल ५६ पेक्षा अधिक संघटनांनी पाठींबा देत आंदोलनात रस्त्यावर उतरण्याची तयारी

दर्शवलेली होती. उपोषणाच्या पाचव्या दिवशी शासनाचा प्रतिनिधी म्हणून आमदार रमेशअप्पा पाटील निलंगेकर यांनी लिखित स्वरूपात पत्र देऊन उपोषण मागे घेण्याची विनंती केली होती. तर कृषीमंत्री धनंजय मुंडे यांनी भ्रमणध्वनीवरून संपर्क साधून आठ दिवसात या संदर्भात मुंबई येथे बैठक लावण्याचे अक्षासन दिलेले होते. तर सहाव्या दिवशी माजीमंत्री दिलीपराव देशमुख यांनी उपोषणस्थळी भेट देऊन राज्याचे मुख्यसचिव यांच्याशी भ्रमणध्वनीवर संपर्क करून हे प्रश्न सोडवण्यासंदर्भात सूचना केल्याचे सांगितले. शिवसेना जिल्हाप्रमुख अॅड.बळवंत जाधव आणि आमदार अभिमन्यू पवार यांनी उपोषणस्थळी भेट देऊन आपण माझं लातूरच्या वतीने जिल्ह्यातील सर्व आमदारांना एकत्र करून या सर्वच विषयावर राज्याचे मुख्यमंत्री, दोन्ही उपमुख्यमंत्री आणि संबंधित मंत्र्यांसोबत माझं लातूरच्या शिष्टमंडळासह मुंबईत बैठक घेऊ. एक महिण्याच्या आत सर्व प्रश्नांची सोडवणूक करू. जर हे प्रश्न सुटले नाहीत तर आपण स्वतः या आंदोलनाचे नेतृत्व करू अशी स्वाही दिली. जिल्हाधिकारी वर्षा ठाकूर घुगे यांनीही हे प्रश्न मार्गी लावण्यासाठी प्रयत्न सुरु असल्याचे सांगितले.

लातूरचे तहसीलदार सौदागर तांदळे यांनी उपोषणस्थळी भेट देऊन सोमवारी या संदर्भात जिल्हाधिकारी कार्यालयात माझं लातूरच्या शिष्टमंडळासोबत बैठक लावण्यात आली असल्याचे सांगून उपोषण स्थगीत करण्याचे अवाहन केले. या नुसार माझं लातूरच्या वतीने सुरु असलेले साखळी उपोषण स्थगीत करण्याचा निर्णय बैठकीत घेण्यात आला. यावेळी सतिष तांदळे, दिपरल निलंगेकर, अभय मिरजकर, प्रा.डॉ. सितम सोनवणे, संजय स्वामी, संजय जेवरीकर, उमेश कांबळे, संतोष साबदे, काशीनाथ बळवंते, रत्नाकर निलंगेकर, सतीश सावरीकर, अरुण समुद्रे, राजेश तांदळे, सोमनाथ मेदो, प्रशांत

नाशिक : राज्याचे उपमुख्यमंत्री अजित पवार आज नाशिक जिल्हा दौ-यावर आहेत. यावेळी त्यांचे समर्थकांनी मोठ्या उत्साहात स्वागत केले. यावेळी त्या ठिकाणी लावण्यात आलेले बॅनर चर्चेचा विषय ठरत आहे. याचे कारण म्हणजे त्या बॅनरमध्ये लावण्यात आलेले फोटो. आजच्या नाशिक येथील कार्यक्रमात अजित पवारांच्या स्वागताच्या बॅनरवर शरद पवारांचा फोटो लावण्यात आला आहे. तर संयुक्त महाराष्ट्राचे पहिले मुख्यमंत्री यशवंतराव चव्हाण यांचा फोटो लावण्यात आला आहे. यामुळे हे हॉर्डिंग चर्चेचा विषय ठरत आहे. नुकतीच राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षामध्ये फूट पडली. त्यानंतर शरद पवार आणि अजित पवार असे २ गट पडले. सुरुवातीला अजित पवार गटाकडून त्यांच्या बॅनरवर शरद पवारांचा फोटो लावण्यात आला. मात्र त्यानंतर शरद पवार यांनी अजित पवार गटाला सांगितले होते की, माझा फोटो कुठेही वापरू नका. माझे नाव वापरू नका. त्यानंतर आज नाशिकमध्ये बॅनरवर शरद पवारांचे फोटो दिसत नाहीत. मात्र त्यांच्या जागी आता यशवंतराव चव्हाणांचा फोटो लावण्यात आला आहे.

संपादकीय....

‘जेसीबी प्राइझ’साठी
यादी जाहीर

हिंदी लेखक मात्र दोघे आहेत. दोघांचाही महाराष्ट्राशी संबंध होता वा आहे, हे विशेष. बुलडोझर बाबा-मामांचा उदय होण्यापूर्वी-म्हणजे २०१७ मध्येच भारतीय लेखकांच्या इंग्रजी (मूळ अथवा अनुवादित) ललित पुस्तकांसाठी ‘जेसीबी प्राइझ’ची जुळवाजुळव सुरु झाली आणि प्रत्यक्षात पहिलं ‘जेसीबी प्राइझ’ २०१८ च्या नोव्हेंबरात देण्यात आलं.. २५ लाख रुपये आणि मानचिन्ह असा हा पुरस्कार. त्यासाठी (‘बुकर’प्रमाणेच) आधी १० पुस्तकांची यादी, मग चार-पाच पुस्तकांची लघुयादी जाहीर होते. यंदा १० पुस्तकांची दीर्घयादी गेल्या महिन्यातच जाहीर झाली. त्यापैकी चार पुस्तकं अनुवादित असली, तरी मराठीतून इंग्रजीत गेलेलं पुस्तक एकही नाही.हिंदी लेखक मात्र दोघे आहेत. दोघांचाही महाराष्ट्राशी संबंध होता वा आहे, हे विशेष. गीत चतुर्वेदी यांनी मुंबईजवळच्या शहाड- मोहने- गाळ- गाव परिसरात उमेदीचा काळ घालवला. ‘जेसीबी प्राइझ’च्या दीर्घयादीत त्यांची ‘सिमसिम’ ही - हिंदीतही त्याच नावानं आलेली कादंबरी आहे. या कादंबरीला आंतरराष्ट्रीय ‘पेन ट्रान्स्लेशन अवॉर्ड’ आधीच मिळालेल्या असल्यामुळे अनिता गोप- लन यांनी ती इंग्रजीत आणली. हिंदीतल्या ‘काले अध्याय’चे मूळ लेखक मनोज रुपडा हे नागपूरचे. मुंबईतही दादर परिसरात ते काही काळ राहात होते. ‘काले अध्याय’चा अनुवाद हंसदा सौमन्द्र शेखर (‘आदिवासी विल नाट डान्स’चे लेखक) यांनी ‘आय नेम्ड माय सिस्टर सायलेन्स’ या नावानं केला असून हे पुस्तक दीर्घयादीत आहे. मनोरंजन ब्यापारी हे बंगालीतले महत्वाचे दलित लेखक. त्यांचं ‘नेमेसिस’ हे पुस्तक त्यांनी लिहिलेल्या ‘चंडाल पुस्तकत्रयी’मधल्या दुसऱ्या पुस्तकाचा अनुवाद. त्यांच्याच याआधीच्या पुस्तकाचाही अन- वाद जेसीबी लघुयादीपर्यंत (२०१९ मध्ये) पोहा- चला होता. यंदा ‘नेमेसिस’ दीर्घयादीत तरी आहे. गाजलेले तमिळ लेखक पेरुमल मुरुगन यांनीही याआधी (२०१८) लघुयादीत स्थान मिळवलं होतं, त्यांच्या ‘आळंदपाची’ या तमिळ कादंबरीचा ‘द फायर बर्ड’ हा जननी कण्णन यांनी केलेला अनुवाद यंदा दीर्घयादीत आहे.तिघा लेखकांच्या पहिल्याच कादंबऱ्या दीर्घयादीत आहेत. यापैकी तेजस्विनी आपटे- राह्य यांच्या ‘द सीक्रेट ऑफ मोअर’चा परिचय ‘बुकमार्क’च्या वाचकांना प्रसाद मोकाशी यांनी (७ जानेवारी २०२३च्या अंकात) करून दिला होता. ‘द ईस्ट इंडियन’ ही ब्रिन्दा चारी यांची कादंबरी, तसंच बिक्रम शर्मा यांची ‘द कॉलनी ऑफ शॅडोज’ ही कादंबरी यंदा दीर्घयादीत असून दोघांची ही पहिलीच पुस्तकं आहेत.

तनुज सोळंकी हेही तरुण लेखक. २०१९ मध्ये साहित्य अकादमीचा युवा पुरस्कार मिळवणारे. तो ‘दिवाली इन मुजफ्फरनगर’ या पुस्तकाला मिळाला होता, त्याआधीच २०१८ मध्ये ‘द मशीन इज लर्निंग’ ही त्यांची कादंबरी ‘जेसीबी प्राइझ’च्या दीर्घयादीत होती, लघुयादीत नाही. आता त्यांचीच ‘मांझीज मास्हेम’ ही तरी लघुयादीत येईल का? किंवा जॅनिस पॅरिया या मेघालयातल्या कवयित्री. त्यांचं ‘एव्हरीथिंग द लाइट टचेस’ हे चार जणांची समांतर आयुष्य मांडणारं पुस्तक लघुयादीपर्यंत जाईल का? विक्रमजीत राम यांची ‘मन्सूर’ ही कादंबरी मुघलकाळातल्या एका चित्रकाराची गोष्ट.. बेगम नूरजहाँच्या चित्राचा अवघड प्रवासाच्या या कादंबरीचा लघुयादीपर्यंतचा प्रवास तरी सुकर होईल का? - या प्रश्नांची उत्तर आणखी एक शनिवार सोडून त्यापुढल्या शुक्रवारी मिळणारच आहेत. तोवर वाट पाहूच, पण ‘बुकर’प्रमाणे याही ग्रंथ-पारितोषिकाच्या लघुयादीतल्या पुस्तकांची ओळख ‘बुकमार्क’नं करून द्यावी असं किती जणांना वाटतंय, हे ‘लोकसत्ता’कडे आलेल्या प्रतिसादावरून ठरेल!

‘चित्रदर्शी’ विस्थापन कहाणी..

साहित्य मानवी नैतिकतेला आवाहन करू शकतं, जगरहाटीत मागे पडलेल्या अप्रिय स्मृतींनाही जागवून वर्तमानाला प्रश्न विचारू शकतं.. अभिजीत ताम्हणे साहित्य मानवी नैतिकतेला आवाहन करू शकतं, जगरहाटीत मागे पडलेल्या अप्रिय स्मृतींनाही जागवून वर्तमानाला प्रश्न विचारू शकतं.. चित्रदर्शी वर्णनं असूनही काळाला कवेत घेणारी ही छोटेखानी कादंबरी आहे. अनेक प्रसंग जरी सन १९९० ते १९९३ दरम्यान घडत असले, तरी १८१५ किंवा त्याही आधीपासून (१७९३) ते सन २०१० किंवा ‘आत्ता’पर्यंतचा काळ या कहाणीत येतो. अमेरिकेच्या किनाऱ्यालगत, अटलांटिक समुद्राच्या उत्तरेकडल्या एका बेटावर घडणारी ही गोष्ट कुणा एकाची नसून विस्थाप- नाची आणि त्यामागल्या प्रेरणांची आहे. इथल्या सर्व ४७ रहिवाशांचं विस्थापन १९९२ मध्ये तत्कालीन वर्णद्वेषी, जमिनी बळकावणाऱ्या अमेरिकनांनी घडवलं होतं आणि हे बेट ‘सुप्रजनना’च्या नावाखाली ताब्यात घेतल्याबद्दल पुढे २०१० मध्ये अमेरिकेतल्या मेन या राज्यानं माफीही मागितली होती, याचा उल्लेख कादंबरीच्या सुरुवातीलाच आहे. कादंबरीला या इतिहासाचा आधार असला तरी, बाकीची गोष्ट काल्पनिक आहे. त्यामुळे त्यात पात्रं आहेत आणि ती बहुतेक सारी बेटावरली आहेत. कादंबरीला नायक नसला तरी एथन हनी हा पोरसवदा चित्रकार, त्याची आजी एस्थर आणि बाप एहा, एथनच्या बहिणी शार्लट आणि टॅबोथा, एथनला अमेरिकेच्या ‘मुख्यभूमी’वरल्या ओहायो राज्यात, इनाॅन परिसरात पाठवलं गेल्यानंतर त्याला भेटलेली मैत्रीण/ शय्यासोबतीण ब्रिजिट कार्नी.. शिवाय बेटावरला कसबी, पण विकसित झकारी प्रोव्हर्ब नावाचा म्हातारा आणि त्याच्या दोघी पुतण्या, आयरिस आणि व्हायोलेट मॅकडरमॉट, थिओफिलिस आणि कॅडेन्स लार्क आणि त्यांची अशक्त- वेंधळी मुल- वळ.. त्या पिलावळीसारख्या लार्क मुलावळीतली त्यातल्या त्यात धड म्हणावी अशी मिली.. अशा अनेकांची व्यक्तिचित्रं आहेत. बेटावर येऊन- जाऊन शिक्षणप्रसार आणि धर्मप्रसार करणारा मॅथ्यू डायमंड आणि दूर इनाॅन परगण्यात राहणारे थॉमस हेली, त्यांची नात फ्रीबी अशीही पात्रं आहेत. प्रामुख्यानं एस्थर, एहा आणि झकारी, एथन, ब्रिजिट ही पात्रं सकर्मक आहेत - स्वबुद्धीनं, निर्णयपूर्वक काहीएक कृती करणारी आहेत, त्यामुळे त्यांच्याच ‘कर्म’-कहाण्या ही कादंबरी सांगते. त्या बेटावरला मूळ पुरुष बेन्जामिन हनी आणि त्याची सहधर्मचारिणी पेशन्स हनी हे इथे सफरचंदाची बाग फुलवतात, म्हणून या काल्पनिक बेटाचं नाव ‘अॅपल आयलंड’.

या अॅपल-बेटाची गोष्ट सांगण्याच्या मिषानं लेखक पॉल हार्डिंग यांनी, विस्थापनकारी प्रेरणांचा लेखाज- लेखा उपरोधिक शैलीत वाचकापर्यंत पोहोचवण्याचा प्रयत्न केला आहे. पण हा उपरोध हे काही हार्डिंग यांच्या शैलीचं वैशिष्ट्य नाही. उलट, त्यांची भाषा काव्यमय म्हणावी अशी आहे. उदाहरणार्थ बेटावरच वाढलेली मिली ‘बेटाच्या कानात कुजबुजते’, इनाॅन परिसरातल्या थॉमस हेलींच्या घरातली आश्रित- नोकर मुलगी ब्रिजिट या मोठ्या घरात जिथं बसली आहे तिथल्या खिडक्यांच्या तावदानांवर पावसाचे थेंब पडतात आणि त्यांच्या पाणेरी रेघा होऊन ‘एकमेकांमध्ये वेणीसारख्या गुंफून’ सरकतात, पोटचं पोर समुद्रात बुडवायला निघाले- ली एस्थर विचार बदलून मागे फिरते तेव्हा तिच्या ‘ओल्या केसांचा आसूड तिच्या चेहऱ्यावर फटकारतो’.. वगैरे. ही

काव्यमयता फक्त शब्दयोजनेपुरती नसून, काव्यात्मपणे काही तरी निराळंच सूचित करण्याचाही खटाटोप ही भाषा मांडते.. उदाहरणार्थ, ब्रिजिटला एथनबद्दल वासनायुक्त आकर्षण वाटलं आहे हे सांगण्याऐवजी लेखक ‘त्याच्यासारखंच धूपपान करण्याच्या ऊर्मीपर्यंत ती पोहोचली’ एवढंच सांगतो (जाणकारांना इथे अमृता प्रीतमही आठवतील, पण पॉल हार्डिंग हे प्रीतम यांच्या ‘रसीदी टिकट’बद्दल अडाणीच असणार!) या भाषेतून आणि ‘कळकट’ कप, ‘खंबीर’ दरवाजा अशा विशेषणांनी लडबडलेल्या वर्णनांतून समोर येतात त्या पात्रांच्या कृती.. कधी दैनंदिन जगण्यातल्या, तर कधी आयुष्य बदलून जाईल इतक्या कळीच्या कृती.. किंवा, बेटावरल्या माणसांबद्दल बाहेरच्या माणसांना वाटणारा तिरस्कार दाखवणाऱ्या कृती. त्या कृतींना इतर पात्रांनी दिलेले प्रतिसाद, त्या प्रतिसादांमधून उलगडणारं पात्रांमधलं नातं. तटस्थ वर्णन करण्याच्या अनेक पद्धती लेखक हाताळतो. साक्षीभावानं या कृतींबद्दल सांगत राहातो, तसंच ‘पहिली सुप्रजनन परिषद लंडनमध्ये याच महिन्यात (जुलै १९१२) झाली, तिच्या उद्घाटनपर भाषणात मेजर लियोनार्ड डार्विन म्हणाले..’ असा वृत्तान्त , बेटावरल्या सर्वांचं विस्थापन करण्याचा ठराव किंवा ‘पहिल्या चित्रात दिसतो आहे तो..’ अशा प्रकारची म्युझियममध्ये असतात तसली लेबलं.. अशा अत्यंत त्रयस्थ, कागदी वाक्यरचनांचाही वापर कहाणी पुढे नेण्यासाठीच लेखक करतो.एकेका पात्राच्या कहाणीनं वाचक अस्वस्थ होईलही.. उदाहरणार्थ एस्थरची कहाणी. एस्थर- चे वडील हेच तिचा मुलगा एहा याचेही जन्मदाते आहेत.. मुलीवर त्यांनी वासनाप्रयोग केल्यामुळे तिला एहा झाला, त्याला बुडवण्याचा विचार बदलून तिनं स्वतःच्या बापालाच

बेटावरल्या आडव्या सुळक्यावरून ‘अलगद ढकलून दिलं.. जरा जास्त जोर लावला असता तर कदाचित तीही भेलकांडून खाली पडली असती’! ही एस्थर उतारवयात त्याच आडव्या सुळक्याच्या सुरक्षित भागात खुर्चीवर बसून राहात असते. तिच्या बापाची आठवण तिला याही वयात छळत असते. तारुण्यसुलभ प्रेम आपल्या आयुष्यात कधी आलंच नाही, याची जाणीव तिला असते आणि हे प्रेम आपण झकारीवर केलंही असतं, हा साक्षात्कार तिला होईपर्यंत बराच उशीर झालेला असतो! झकारी एके काळचा रांगडा गडी. सुतारकाम, कोरीवकाम अशी हुनर त्याच्याकडे भरपूर, पण हा अतिविक्षिप्त. एका झाडाच्या ढोलीत राहातो, त्या ढोलीमध्येच वर-वर खोदत, ढोलीच्या आतल्या भागात बायबलच्या प्रसंगांची चित्रं जमतील तशी कोरत राहातो, त्यापायी तहानभूक विसरतो. हाच झकारी, विस्थापनाला ठाम नकार देतो. आलेल्या पथकासमोर स्वतःच्या विजारीचा पट्टा म्हणून बांधलेला

दोर काढून या पथकाला भीती दाखवताना विज्ञान सुटून नागडा होतो आणि त्याच अवस्थेत आरडाओरड करून, या पथकाला मागे फिरवायला लावतो! एथन हनी हा वेळ आणि चितारायला काहीही साधन मिळालं की लोच चित्रं काढणारा पोरगा, बेटावरल्या माणसांची हुबेहूब रेखाटनं करतो. तो रंगानं गोरा आहे.. बेटावरल्या त्याच्या पिढीतला एकमेव गोरा मुलगा एथनच. म्हणून तर मॅथ्यू डायमंड ठरवतात, हा मुख्य भूमिवरही जाऊ शकतो.. तिथं रीतसर चित्रकला शिकू शकतो.. फक्त थॉमस हेलींची मदत हवी. तीही मिळते आणि एथन कलाशाळेत जायचं म्हणून बेट सोडतो, कलाशाळा

सुरु होण्यापूर्वीच्या दिवसांत हेलींकडेच राहू लागतो आणि तिथं गवत कापण्या-बांधण्यासाठी आलेल्या डच मजुरांच्या टोळीची चित्रं काढू लागतो (या मजुरांसाठी एक बारा वर्षांचा मुलगाही आहे, तो कानानं बहिरा- मुका नाही, गाणीसुद्धा गायचा; पण मोठ्या आवाजात गाऊ लागला, की त्याचे वडील त्याच्या खांद्यावर थोपटून त्याला सावध करायचे.. हे वर्णन लेखक विनाकारण करतो) .. तर एथन, ‘मी पाहू का तुला चित्रं रंगवताना’ असं म्हणत त्याच्या शेजारी बसकण मारणाऱ्या ब्रिजिट कार्नीचंही चित्र काढतो! ही ब्रिजिट एथनच्याच खोलीत झोपण्याचा निर्णय घेते आणि त्याचं मूल हिच्या पोटात असणार असा संशय मालकाला- थॉमस हेलींना- ज्या पहाटे येतो त्याच सकाळी एथनला हाकलून दिलं जातं.. दुसऱ्याच दिवशी ब्रिजिटसुद्धा हेलींचं घर सोडते. कशीबशी अॅपल-बेटावर पोहोचते.. कारण, एथनच्या नकळत का होईना, त्यानं बेटावर काढलेली चित्रं तिनं पाहिलेली असतात आणि ‘बहिणी काळ्या कशा?’ वगैरे प्रश्नही तिला पडलेले असतात. ऐन विस्थापनाच्या धामधुमीत ब्रिजिट बेटावर! एथन कुठेय विचारते, पण एथनला परतीची वाट माहीतच नसेल, हे तिला उमगलंच नाहीये.. तरीही हे घर तिला ठेवून घेतं. झकारीच्या साथीनं कधीकाळी एक मोठ्ठा वृक्ष तोडून, त्यापासून ऑडकेवजा फळ्या बनवून जे घर एहानं स्वतःच्या आई- मुलांसाठी (एहाच्या पत्नीचा उल्लेख कादंबरीभर कुठेही नाही) बांधलं होतं, त्याच फळ्या सुट्ट्या करून आता तो तराफा तयार करतो आणि या तराफ्यावरून एहा, दोघी मुली, पोटुशी ब्रिजिट आणि खुर्चीवरली एस्थर यांचा प्रवास सुरु होतो. एकविसाव्या शतकात या बेटावरल्या अवशेषांचं संग्रहालय झालं आणि थॉमस हेलींची नात फ्रीबी यांनी उदारपणे दिलेल्या एथनच्या चित्रांमुळे या संग्रहालयाला शोभा आली, याचे उल्लेख आधीच लेखकानं केलेले आ- हेत. त्याहीआधी पहिल्याच प्रकरणात काव्यात्मपणे काही तरी निराळंच सूचित करण्याच्या शैलीनं, ‘एथननं पाण्यात असलेल्या बहिणीचं चित्र कागदावर चारकोलची काडी वापरून काढलं. ते रेखाटन पाहाताना त्याला वाटलं, अनंतकाळपर्यंत या कोळशानं बनलेल्या दोघी, कोळशानंच साकारलेल्या समुद्रात, कोळशानं रेखाटलेल्या सूर्याखाली राहातील आणि हाडामांसाची.. मनसुद्धा असलेली खरीखुरी माणसं, वरून त्यांना पाहातील’ असं लेखक लिहून गेला आहे. कादंबरीचा शेवट काय असेल, हे आता निराळं सांगायला हवं का?ही गोष्ट विस्थापनाचीच आहे, नायक शोधणाऱ्यांसाठी एथन आ- हेच, पण खलनायक कोण, हे शोधण्यासाठी मात्र मिली लार्क आणि अन्य सर्व लार्क कुटुंबीयांना सुधारगृहात ठेवून सक्तीनं त्यांची नसबंदी कोणी केली, मुळात बेटाचं विस्थापन कोणी केलं याचा तपशीलही कादंबरीतच आहे, तो उपयुक्त ठरेल! लोकस्मृतीतून असे इतिहास सहज पुसले जातात कारण लोकस्मृतीला ते आठवायचेच नसतात; पण साहित्य- जे मानवी नैतिकतेला आवाहन करू शकतं- ते अशा नकोशा स्मृतीला जागवून तिची जागा परत मिळवून देऊ शकतं (हे असं काम मराठीतही झालंय, पण ज्या थोड्यांनी केलं तेही पुढे लेखकराच होण्याच्या महत्वाकांक्षेपायी पानि-पतित झाल्याचीही उदाहरणं आहेत, असो). अॅपल आयलंडच्या बाहेरची जी काही (१९१२ च्या सुमाराची) अमेरिकन पात्रं या कादंबरीत आहेत, ती वैविध्याबद्दल पूर्णतः अनभिज्ञ. गोरेच खरे, असं मानणारी. हे आजच्या ‘मेक अमेरिका ग्रेट अगेन’वाल्यांचेच पूर्वज असावेत की काय, अशी शंका वाचकांमध्ये पेरण्यातही लेखक यशस्वी झाला आहे. पहिलं अखळं प्रकरण जरी या बेटाचा इतिहास सांगणारं, तरी त्यातून जणू वंश- राष्ट्र अशा साऱ्या कल्पनांच्या पलीकडल्या मानवी जगाचं स्वप्न लेखकानं दाखवलं आहे. भेदभावकारक राजकारण- अर्थकारण आणि विस्थापन यांचा संबंध ‘कहाणी’सारख्या वेल्हाळपणे सांगणारी ही कादंबरी चित्रदर्शी आहे, म्हणून बुकरच्या स्पर्धेत इथवर तरली आहे.

काही दुवे.. या कादंबरीची लेखनप्रक्रिया आणि पॉल हार्डिंगबद्दल अधिक माहिती करून देणारा लेख :

मराठी आहे म्हणून सोसायटीत घर
नाकारता येते? कायदा काय सांगतो?

आपल्या सध्याच्या सहकार कायद्यात कोठेही संस्थेस जात, पात, धर्म, लिंग, राजकीय विचारसरणी, व्यवसाय इ. च्या आधारे सभासदत्व नाकारता येणार नाही, अशी तरतूद नाही. विद्याधर अनास्कर मुंबईमधील मुलुंड (पूर्व) येथील एका गृहस्थना संस्थेत, मराठी आहे म्हणून एका महिलेला कार्यालयासाठी भाडेतत्वावर जागा देण्यास नकार दिल्याची घटना घडली. त्यासंदर्भात त्या सोसायटीतील दोघांवर पोलिसांनी गुन्हा दाखल केल्याचे वाचनात आले. मात्र नेमक्या कोणत्या कायद्याअंतर्गत आणि कोणत्या कलमांखाली गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे, ते समजून न शकल्याने त्यावर भाष्य करणे कठीण आहे.या प्रकरणाचे तीव्र पडसाद राजकीय व सामाजिक पटलांवर उमटले. विरोधी पक्षनेत्यांनी सरकारकडे कारवाईची मागणी केली. मानवी हक्क आयोगानेही या प्रकरणाची दखल घेतल्याचे समजते. उपमुख्यमंत्र्यांनीही कारवाईचा इशारा दिला. भारतासारख्या धर्मनिरपेक्ष देशात जात, पात, भाषा, लिंग, राजकीय, विचारसरणी इत्यादींच्या आधारे कोणाला प्रवेश नाकारणे, याचा आपण विचारही करू शकत नाही. सर्व हॉटेल्स अथवा सार्वजनिक ठिकाणी ‘सर्व जातीधर्माच्या लोकांना मुक्त प्रवेश’ असा फलक

वाचण्याची सवय असणाऱ्या सर्वसामान्यांना ही कृती म्हणजे नैतिकता व कायद्याच्या दृष्टीने भयंकर अपराध वाटणे स्वाभाविकच आहे. परंतु सभासदत्वाचा अधिकारदेखील प्राप्त होतो. या अधिकारात कोणाबरोबर रहायचे, हे ठरविण्याचा अधिकारही संस्थेच्या सभासदांना प्राप्त होतो. नागरिकांच्या या मूलभूत अधिकारांबाबत सर्वोच्च न्यायालयाच्या झोरानुसार गृहस्थना संस्थांविषय जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था (अपील क्र. (सिव्हिल) १५५१/२००० निकाल दिनांक १५.०४.२००५) या प्रकरणांमधील निकालानुसार एखादी व्यक्ती सहकारी संस्थेची सभासद झाली, की त्या व्यक्तीस सहकारी

संस्थेच्या उपविधीनुसार मिळालेले अधिकार प्राप्त होतात. या दाय्यामध्ये संबंधित गृहस्थना सहकारी संस्थेने आपल्या उपविधीतील नियम ७ नुसार केवळ पारशी समाजातील लोकांचाच सभासदत्व देण्याचा नियम केला होता. सदर नियम घटनेच्या मूलभूत हक्कांविरोधात आहे असा निकाल उच्च न्यायालयाने दिलेला असताना, सर्वोच्च न्यायालयाने आपल्या निकालपत्रात सहकारी संस्था स्थापन करण्याचा व त्यासोबत राहण्याचा नागरिकांचा घटनेच्या अनुच्छेद १९(१) (ग) अधिकार मान्य केला, मात्र जसे सभासद होणाऱ्याने स्वेच्छेने सभासद होणे आवश्यक आहे. तसेच त्यास ‘सभासद’ म्हणून सामावून घेणाऱ्यांनीही त्यास स्वेच्छेनेच सभासद म्हणून सामावून घेतले पाहिजे. त्यासाठीच सहकारी संस्थेचे ‘सभासदत्व’ खुले असले तरी त्यातील प्रवेश हा संस्थेच्या उपविधीनुसारच झाला पाहिजे. थोडक्यात सभासदत्व जसे ऐच्छिक आहे, तसेच आपल्याबरोबर कोणाला घ्यायचे हे ठरविण्याचा अधिकारही अस्तित्वात असलेल्या सभासदांना आहे. त्यामुळे ज्यावेळी एखादी सहकारी संस्था कायद्याअंतर्गत नोंदणीकृत होते, त्यावेळी त्या संस्थेचे उपविधी हे (कायद्याच्या चौकटीत असतील तर) निबंधकांकडून मंजूर केले जातात

व या उपविधीमधील तरतुदीनुसारच संस्थेच्या कारभारावर नियंत्रण ठेवले जात असल्याने यातील नियमांचे पालन केल्याशिवाय कोणत्याही व्यक्तीला/नागरिकाला जसे सभासदत्व मिळणार नाही; तसेच या संस्थेसोबत राहण्यासाठीही त्यास संस्थेच्या उपविधीमधील नियमांचे पालन करावेच लागेल. यामुळे स्वेच्छेने सभासदत्व मागितलेल्या व उपविधीमधील तरतुदींचे पालन केले म्हणून त्यास स्वेच्छेने सभासदत्व बहाल केलेल्या सभासदांचे सभासदत्व नष्ट करणारी कायद्यातील कोणतीही तरतूद जशी बेकायदेशीर ठरते, तसेच अस्तित्वात असलेल्या सभासदांनी कोणाला सामावून घ्यावे व कोणाला नाही या संबंधीचे कायद्याच्या चौकटीत राहून नियम बनविण्याचा अधिकार न देणारा कायदाही बेकायदेशीरच ठरेल. यामुळे सहकारी संस्थांचे सभासदत्व खुले असले तरी अर्जदार व्यक्ती ही कायदा, नियम व उपविधीमधील तरतुदीनुसार पात्र असणे आवश्यक असल्याचे नमूद करत सर्वोच्च न्यायालयाने झोरानुसार सहकारी गृहस्थना संस्थेने केलेले उपविधी ग्राह्य धरून पारशी नसलेल्या व्यक्तीस सभासदत्व नाकारण्याची त्यांची कृती कायदेशीर ठरविली.

जिममध्ये व्यायाम करताना हृदयविकाराचा झटका येऊ नये, म्हणून कोणती काळजी घ्यावी? वाचा, तज्ज्ञ काय सांगतात

तरुण वयात रक्तातील साखरेची पातळी वाढणे, वजन वाढणे, रक्तदाब किंवा खराब कोलेस्ट्रॉल वाढणे इत्यादी आरोग्याच्या समस्यांमुळे अनेक तरुण मंडळी जिमकडे वळतात. जिममध्ये जाऊन वजन कमी केल्यामुळे या सर्व समस्या दूर होतील, असा अनेकांचा समज असतो. जिममध्ये गेल्यानंतर अचानक शारीरिक क्रियांमध्ये बदल होतो, ज्यामुळे हृदयावर ताण निर्माण होऊ शकतो. याच कारणामुळे जिममध्ये व्यायाम करताना अचानक मृत्यू होण्याचे प्रमाण वाढले आहेत. सध्या धावपळीच्या आयुष्यात चुकीच्या जीवनशैलीमुळे आरोग्याच्या अनेक समस्या निर्माण होतात. तरुण वयात रक्तातील साखरेची पातळी वाढणे, वजन वाढणे, रक्तदाब किंवा खराब कोलेस्ट्रॉल वाढणे इत्यादी आरोग्याच्या समस्यांमुळे अनेक तरुण मंडळी जिमकडे वळतात. जिममध्ये जाऊन वजन कमी केल्यामुळे या सर्व समस्या दूर होतील, असा अनेकांचा समज असतो. जिममध्ये गेल्यानंतर अचानक शारीरिक क्रियांमध्ये बदल होतो, ज्यामुळे हृदयावर ताण निर्माण होऊ शकतो. याच कारणामुळे

जिममध्ये व्यायाम करताना अचानक मृत्यू होण्याचे प्रमाण वाढले आहेत. याविषयी फोर्टिस हॉस्पिटलच्या कार्डिओलॉजीचे अतिरिक्त संचालक डॉ. अरुण कोचर यांनी 'द इंडियन एक्सप्रेस'शी बोलताना सविस्तर माहिती दिली. शारीरिक क्रियांमध्ये अचानक होणाऱ्या बदलांचा हृदयावर काय परिणाम होतो? जिममध्ये व्यायाम करताना शरीरावर अति प्रमाणात ताण पडत असेल तर हृदयाला थक्का जाणू शकतो. रक्तदाब वाढल्यामुळे हृदयापर्यंत रक्त पुरवठा करण्यास अडचण येऊ शकते. यालाच कार्डियाक हेमोडायनामिक्स (रक्तपौराश्र लरीवळरल हर्शोवूपराळ्ळी) म्हणतात ज्यामुळे व्यक्तीचा अचानक मृत्यू होऊ शकतो. भौवनिक आणि शारीरिक तणावामुळे सुद्धा हृदयविकाराचा धोका वाढतो. हृदयाशी संबंधित आजारांमध्ये अचानक हृदयाचे ठोके वाढू शकतात आणि हृदयाचे ठोके अनियमित होऊ शकतात, ज्यामुळे अचानक व्यक्तीला हृदयविकाराचा झटका येऊ शकतो. काही तरुणांना हायपरट्रोफिक कार्डिओमायोपॅथी (वृश्चींहीळ्ळ उरीवळ्ळीरूँहू) असू शकतो, हा

एक दुर्मिळ अनुवांशिक आजार आहे. या आजारांमध्ये व्यक्तीच्या हृदयाचे स्नायू मोठे आणि घट्ट होत जातात. रक्तातील साखरेची पातळी, रक्तदाब, कोलेस्ट्रॉल नियमित तपासणे गरजेचे आहे, कारण यामुळे थेट हृदयाला धोका निर्माण होतो. व्यसन आरोग्यासाठी चांगले नाही, त्यामुळे व्यसन करणे टाळा. जिममध्ये वजन उचलताना काळजी घ्या. व्यायाम करताना मध्ये मध्ये विश्रांती घ्या. तज्ज्ञांच्या मार्गदर्शनाखाली स्टॅमिना वाढवण्याचा प्रयत्न करा. क्वखड म्हणजे काय? क्वखड म्हणजे हाय इन्टेन्सिटी इन्टरव्हल ट्रेनिंग (क्वसह-खर्पीशीर्षीं खर्पीशीर्षीं ड्वरळ्ळपळ्ळ) होय. हा व्यायामाचा एक प्रकार आहे. या व्यायामामुळे कमी कालावधीत शरीरावर जास्त परिणाम दिसून येतो. हल्ली तरुण मंडळी या व्यायामाच्या प्रकाराकडे जास्त आकर्षित होतात. पण, लक्षात ठेवा की थलेटिक्स कधीही अशा व्यायामाचा अवलंब करत नाही. नवीन लोकांनी व्यायामाचा हा नवीन प्रकार कधीही करू नये. २२० वजा वय हे तुमच्या एका मिनिटांमध्ये हृदयाच्या ठोक्याचा जास्तीत जास्त आकडा असू

शकतो. हे गणित नेहमी लक्षात ठेवावं. त्यामुळे व्यायाम करताना हृदयाचे ठोके तपासणे गरजेचे आहे. व्यायाम कसा करावा? १. काय करावे? तज्ज्ञांच्या मार्गदर्शनाखाली स्टॅमिना वाढवण्याचा प्रयत्न करा. हृदयाशी संबंधित आजार होऊ नये म्हणून नियमित आरोग्य तपासणी करा. चांगले पोषक तत्वे असलेला आहार घ्या. भरपूर पाणी प्या. व्यायाम नेहमी दिवसा करा. रात्रीचा व्यायाम करणे टाळा. भरपूर सूर्यप्रकाश घ्यावा. २. काय करू नये? व्यायाम करताना शारीरिक क्रिया किंवा हालचालींचा अतिरेक करू नये. हृदय गती तपासत राहा. व्यायाम करताना धूपपान किंवा मद्यपान करणे टाळा. जर तुम्हाला व्यायाम करताना श्वास घेताना त्रास होत असेल, तुमच्या छातीत किंवा डाव्या खांद्यांमध्ये दुखत असेल, तुमचा घसा दुखत असेल किंवा तुम्हाला पाठदुखीचा त्रास होत असेल तर या लक्षणांकडे दुर्लक्ष करू नका. लगेच डॉक्टरांकडे जा आणि तपासणी करा.

अतिरिक्त कर्बोदकयुक्त पदार्थांचा आहारात समावेश केल्याने खराब कोलेस्ट्रॉल वाढतं का? डॉक्टर काय सांगतात

जंक फूड, तेलकट-मसालेदार पदार्थ यांचा आहारात समावेश केल्याने आरोग्यावर तर विपरित परिणाम होतोच, पण सध्याची लोकांची खराब जीवनशैली आणि शारीरिक हालचालींशिवायची कामं, हे कोलेस्ट्रॉल (लहेश्रीशींशीं) वाढण्याचे प्रमुख कारण बनत चालले आहे. यामुळेच आजच्या काळात उच्च कोलेस्ट्रॉलची समस्या खूप वाढली आहे आणि कमी वयोगटातील लोकही या आजाराला बळी पडत आहेत. कोलेस्ट्रॉलचं प्रमाण अधिक झाल्यास ते रक्तवाहिन्यांमध्ये जमा होण्यास सुरुवात होते, त्यामुळे मोठी समस्या निर्माण होते. रक्तातील कोलेस्ट्रॉलची वाढती पातळी तुमच्या हृदयाच्या आरोग्यासाठी अत्यंत धोकादायक आहे. तुमच्या रक्तातील कोलेस्ट्रॉलची पातळी नियंत्रित करणे आवश्यक आहे. कोलेस्ट्रॉल वाढल्यामुळे हृदयरोग, उच्च रक्तदाब, किडनीचे आजार, थायरॉइड, ब्रेन स्ट्रोक यांसारखे आजार होण्याचा मोठा धोका असतो. जास्त वजन, पुरेसा व्यायाम न करणे, चरबीयुक्त पदार्थ खाणे, अनहेल्दी लाइफस्टाइल आणि धूम्रपान किंवा दारू पिणे यामुळे उच्च कोलेस्ट्रॉल

अतिरिक्त कार्बोहायड्रेट्सचे सेवन केल्याने देखील खराब कोलेस्ट्रॉलची पातळी वाढू शकते? याच विषयी डायबिटीज स्पेशॅलिटी सेंटरचे अध्यक्ष डॉ. व्ही. मोहन यांनी इंडियन एक्सप्रेसला बोलताना माहिती दिली. चला तर जाणून घेऊया डॉक्टर काय सांगतात अतिरिक्त कार्बोहायड्रेट्सचे सेवन केल्याने खराब कोलेस्ट्रॉलची पातळी वाढू शकते? डॉक्टर म्हणतात, गेल्या काही दिवसांपासून देशात हृदयविकाराच्या रुग्णांमध्ये वाढ होत आहे आणि खराब कोलेस्ट्रॉल वाढणे हे देखील याचे एक मोठे कारण आहे. तेलकट पदार्थ जास्त खाल्ल्याने कोलेस्ट्रॉलची पातळी वाढते. शिवाय आरोग्याच्या इतर समस्याही उद्भवतात. कर्बोदकांमध्ये तुमच्या शरीराला ऊर्जा मिळते, परंतु कर्बोदकांमध्ये तुमच्या दैनंदिन कॅलरीजपैकी ६० टक्क्यांपेक्षा जास्त कॅलरीज तुमच्या कोलेस्ट्रॉलची पातळी वाढवू शकतात. तसेच उच्च चरबीयुक्त आहारांमध्ये एचडीएल वाढते आणि ट्रायग्लिसराइड कमी होते हे देखील दिसून आल्याचे डॉक्टरांनी नमूद केले. जास्त चरबीयुक्त आहार तुमच्या हृदयासाठी वाईट आहे का? अतिरिक्त कर्बोदके, साखर आणि तेलकट पदार्थ तुमच्या हृदयासाठी हानिकारक असतात. यामुळे धमनी अडथळ्याचा धोका वाढतो आणि हानिकारक कोलेस्ट्रॉलचे प्रमाण वाढते, त्यामुळे रक्तभिसरण प्रभावित होते. त्याऐवजी अधिक फळे आणि भाज्या खा. हे तुमच्या पौष्टिक गरजा पूर्ण करेल आणि हृदयविकाराचा धोका कमी करेल. संपूर्ण आरोग्य आणि आरोग्यासाठी निरोगी हृदय आवश्यक आहे. आपण जे अन्न खातो ते हृदय निरोगी ठेवण्यासाठी महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावते. काही वर्षांपूर्वी झालेल्या एका मोठ्या अभ्यासात असे दिसून आले आहे की, ज्यांनी जास्त कार्बोहायड्रेट आहाराचा समावेश केला आहे, त्या लोकांचे मृत्यूचे प्रमाणही जास्त होते, असेही डॉ. मोहन यांनी नमूद केले. अशा परिस्थितीत चांगले कोलेस्ट्रॉल वाढवण्यासाठी आहारात हृदयाच्या आरोग्याला अनुकूल असणाऱ्या खाद्यपदार्थांचा समावेश करा.

व्हाईट आणि ब्राऊन ब्रेडमध्ये कोणता ब्रेड आरोग्यासाठी नुकसानकारक आहे ?

अनेकांची सकाळ ही नाश्त्यामध्ये ब्रेड खाऊन होते. ब्रेड हा आपल्या रोजच्या आहारातील एक महत्त्वाचा भाग झाला आहे. ब्रेड खायला अनेकांना आवडतं, कुणी ब्राऊन ब्रेड खायला पसंती देतात तर कुणी व्हाईट अर्थात पांढरा ब्रेड खायला पसंती देतात. व्हाईट असो किंवा ब्राऊन ब्रेड हे खायला जितके चविष्ट लागतात तितकेच ब्रेड

खाल्ल्याने तोटे देखील होतात. अनेकदा भूक लागल्यावर आपण ब्रेड खातो. परंतु, ब्रेड खाल्ल्याने आपल्या शरिराला कोणतेही पोषक घटक मिळत नाहीत. ब्रेडमध्ये असलेले पोस्टॅशिम ब्रोमेट हे आपल्या आरोग्यासाठी हानिकारक आहे. आज आपण व्हाईट ब्रेड आणि ब्राऊन ब्रेडपैकी कोणता ब्रेड आरोग्यासाठी जास्त नुकसानकारक आहे ? त्याबद्दल जाणून घेणार आहोत. पांढऱ्या ब्रेडच्या एका स्लाईसमध्ये जवळपास ७७ कॅलरीज असतात. या उलट ब्राऊन ब्रेडच्या एका स्लाईसमध्ये ७५ कॅलरीज असतात. पौष्टिकतेचा विचार केल्यास ब्राऊन ब्रेड हा व्हाईट ब्रेडला बरचढ ठरतो. कारण, व्हाईट ब्रेडपेक्षा ब्राऊन ब्रेडमध्ये अधिक पोषक घटक असतात. महत्त्वाची बाब म्हणजे ब्राऊन ब्रेडचा ग्लायसेमिक इंडेक्स हा पांढऱ्या ब्रेडपेक्षा कमी असतो. ब्राऊन ब्रेडमध्ये मॅग्नेशियम, झिंक, फॉलिक ॲसिड, झिंक, कॉपर, व्हिटॅमिन ई, व्हिटॅमिन इ ६ इत्यादी पोषकघटकांचे प्रमाण आढळते. त्यामुळे, ब्राऊन ब्रेडचे सेवन करण्यावर अनेक जण भर देतात. मार्केटमध्ये आजकाल ब्राऊन ब्रेडचे प्रमाण वाढले आहे. लोकांकडून ब्राऊन ब्रेडची मागणी वाढल्यामुळे अर्थातच ब्रेडमध्ये बेसळ होण्याचे प्रमाण ही वाढले आहे. त्यामुळे, ब्राऊन ब्रेड खरेदी करताना योग्य काळजी घ्या. ब्रेडमध्ये सोडिअमचे प्रमाण सर्वाधिक असते, त्यामुळे, ब्लड प्रेशर आणि हृदयविकाराच्या समस्या निर्माण होण्याचा धोका संभवतो. त्यामुळे, ब्रेड कोणताही असो, व्हाईट असुदे किंवा ब्राऊन असो. तुम्ही ब्रेडचे सेवन हे प्रमाणातच करायाचं हवं.

जागतिक मानसिक आरोग्य सप्ताह का असतो?

दरवर्षी ४ ऑक्टोबर ते १० ऑक्टोबर या काळात जागतिक मानसिक आरोग्य सप्ताह साजरा केला जातो आणि १० ऑक्टोबरला 'जागतिक मानसिक आरोग्य दिन' साजरा केला जातो. बारावीचे वर्ग सुरु झाले होते. कॉलेजमध्ये नव्याने सुरु झालेल्या समुपदेशन केंद्रात लगबग सुरु झाली. तिथे तीन समुपदेशक- मानसोपचारतज्ज्ञ अशी टीम काम करत होती. नोटीस बोर्डवर पोस्टर्स झळकली. समुपदेशन केंद्राच्या वेळा, उपलब्ध सेवा यांची माहिती देणारी. त्याच्या बरोबर पहिल्या दोन आठवड्यात अकरावी- बारावीच्या सगळ्या वर्गांमध्ये एक एक सत्र झाले. समुपदेशकांनी थोडक्यात समुपदेशन केंद्राची ओळख करून दिली, त्याचे उद्दिष्ट सांगितले, कॉलेजच्या आवारात विद्यार्थ्यांच्या मानसिक ताण तणावावर उपाय योजना करण्यासाठी, शैक्षणिक अडचणी असतील तर त्याचे योग्य निदान व्हावे यासाठी मार्गदर्शन करण्यासाठी आणि काही प्रमाणावर करीअर कॉन्सेलिंग (लरीशशी लॅपिशश्रळ्ळपळ्ळ) सुद्धा करण्यासाठी एक मोठी सोय उपलब्ध झाली होती. काही विद्यार्थी या समुपदेशन केंद्रात येऊही लागले. काही महिन्यांमध्येच समुपदेशकांच्या लक्षात आले की आलेले विद्यार्थी नेहमीच मनोविकारांने ग्रस्त नसतात. म्हणजे उदासपणा (वर्शाशींशीं) किंवा स्किझोफ्रेनियासारखे गंभीर मानसिक आजार झालेलेच विद्यार्थी केवळ येत नाहीत; अनेकवेळा मानसिक संघर्षाचे कारण रिलेशनशिपमधील तणाव, अपयशची भीती, समोर लक्ष्य स्पष्ट नसणे, आर्थिक अडचणीमुळे येणारे टेन्शन अशा विविध गोष्टी असतात. या सगळ्यांचा मानसिक त्रास होतो, पण मानसिक विकार नसतो. आयुष्याला सामोरे जाताना येणारे हे संघर्ष असतात, पण काही जण स्वतःला अक्षम मानतात. एखादा विद्यार्थी मात्र आत्महत्येसारखा विचार मनात घेऊन येई आणि मग त्याला लवकरात लवकर पुरेशी मदत मिळण्यासाठी समुपदेशकांची धावपळ उडे. अशा अनुभवांमधून प्रेरित होऊन समुपदेशकांनी अनेक उपक्रम हाती

घेतले. आपले जीवनातील ध्येय म्हणजे काय, कोणतेही ध्येय गाठायचे तर त्याच्या पायऱ्या कशा असतात, यशापयशाची संकल्पना, वेळेचे नियोजन, ताणतणावाचे नियोजन, मनाची लवचिकता अशा वेगवेगळ्या विषयांवर व्याख्याने, कार्यशाळा यांचे आयोजन केले. त्याच बरोबर विद्यार्थ्यांचा सहभाग वाढावा म्हणून एक निबंध स्पर्धा, पोस्टर स्पर्धा, स्लोगन स्पर्धा अशा स्पर्धांचे आयोजन केले. हे सगळे करण्यासाठी त्यांना निमित्त मिळाले. 'जागतिक मानसिक आरोग्य साप्ताह'चे! दरवर्षी ४ ऑक्टोबर ते १० ऑक्टोबर या काळात जागतिक मानसिक आरोग्य सप्ताह साजरा केला जातो आणि १० ऑक्टोबरला 'जागतिक मानसिक आरोग्य दिन' साजरा केला जातो. हॉस्पिटलमध्ये मनोरुग्णांचा एक आगळवेगळा कार्यक्रम आयोजित केला होता. मानसिक विकारांना तोंड देणारे रुग्ण स्वतःचे अनुभव सांगत होते, त्यांनी मानसिक आजार कसा स्वीकारला आणि त्याचा सामना केला ते सांगत होते. स्कीझोफ्रेनियासारख्या गंभीर आजाराचे नियमित उपचार घेऊन, आपले आयुष्य उत्तम प्रकारे, आनंदाने जगणारे रुग्ण मानसिक विकार असतानाही मानसिक समाधान कशात शोधता येते, आपल्या कुटुंबाच्या आधाराने समाजात आपली प्रतिष्ठा कायम ठेवून कसे वावरता येते असे अनुभव वर्णन करत होते आणि उपस्थितांना त्यातून प्रेरणा मिळत होती. दारूच्या व्यसनापासून गेली दहा वर्षे दूर राहिलेला एक जण आपल्या वस्तीमध्ये किती विविध प्रकारचे उपक्रम करतो आणि तरुणांच्या सहभागाने पर्यावरण संवर्धनासाठी कसा झटतो हे ऐकून आलेले सगळे चकित होत होते. बाळंतपणात डिप्रेशन आलेले असताना आपल्या मुलाला टाकून झालेला निघालेली आलेली आता बरी झाल्यावर पुन्हा एकदा शिक्षिकेची नोकरी उत्तम प्रकारे करू लागली, आपल्या मुलाचा समर्थपणे सांभाळ करू लागली अशी कहाणी ऐकून अनेकांच्या डोळ्यात अश्रू उभे राहिले.

'पेरेंटल कंट्रोल' आणि संशयाचा किडा! भावनात्मक बुद्धिमत्तेचा (EI) फायदा काय ?

मुलांच्या वापरावर आज पेरेंटल कंट्रोलस वापरून नियंत्रण ठेवावं पण उद्याचे काय? पालक मुलांना फोन देतात आणि त्यानंतर बहुतेक पालकांच्या मनातला संशयाचा किडा वळवळ करायला लागतो. आपलं पोर ऑनलाईन जगात जाऊन नक्की काय करतंय. त्याचा वापर नेमका काय आहे हे सगळे तपशील पालकांना हवे असतात. मुळात मुलांना अगदी लहान वयात मोबाईल देताच कामा नये. पण पालक देतात आणि मग मुलांच्या मोबाईलची हेरगिरी करत बसतात. अनेकदा मुलांना ते आवडत नाही. ते स्वतःचे पासवर्ड पालकांना सांगत नाहीत, संवाद हा संशयातून तयार झालेला असेल तर मुलं ऑनलाईन जगात ते काय करतायेत याचा पत्ताही पालकांना लागू देत नाहीत. त्यामुळे संशयाची नजर न ठेवता मुलांशी संवाद ठेवला तर त्या जगात काय सुरु आहे हे पालकांनी विचारलं नाही तर मुलं येऊन सांगतात. मला अनेक पालक हा प्रश्न विचारतात की मुलांना मोबाईल देताना आम्ही पेरेंटल कंट्रोल लावून दिले तर? एकच सांगते, पेरेंटल कंट्रोलला चकवायचे कसं हेही मुलांना व्यवस्थित माहित असतं. त्यामुळे मोबाईल तर द्यायचा, संशय ठेवायचा आणि पेरेंटल कंट्रोल लावायचे हे अगदीच भीषण गणित आहे. त्यापेक्षा योग्य वय होईपर्यंत स्वतःचा फोन न देणं आणि दिला की त्याविषयी बोलत राहणं हा अधिक शाश्वत पर्याय आहे. जी मुलं पालकांचेच मोबाईल वापरत असतात त्या मुलांच्या बाबतीत त्यांच्या वयाला अनुरूप नसलेला कन्टेंट सहज त्यांच्यापर्यंत पोचतो ही वस्तुस्थिती आहे. अरुण साधू फॅलोशिपचे काम करत असताना, संशोधनातून लक्षात आलं की पॉर्न मुलांपर्यंत पोहोचण्याचं पहिलं माध्यम मोठ्यांचे फोनच असतात. पालकांच्या किंवा मोठ्यांच्या फोनमधूनच अनेकदा मुलं ज्या कन्टेंटचा ग्राहकच नाहीयेत तोही कन्टेंट ते बघायला, वाचायला, ऐकायला

लागतात. म्हणूनच पेरेंटल कंट्रोलस मुलांच्या नाही तर पालकांच्या फोनसाठी वापरणं गरजेचं आहे. जेणेकरून मोठ्यांच्या जगाने

गुगलच्या कुठल्या गोष्टी त्यांनी बघितल्या हे समजू शकतं. ४) त्यांनी कुठल्या साईट्स वापरायच्या नाहीत हे पालकांना ठरवता

बघितलेला कन्टेंट जसाच्या तसा मुलांच्या हाताशी लागणार नाही. आपल्या फोनच्या सेटिंग्जमध्ये पेरेंटल कंट्रोल असा पर्याय असतो. तो सुरु केला की मुलांपासून ऍडल्ट कंटेंट लांब ठेवता येऊ शकतो. मोठे बघतात तो सगळा कन्टेंट मुलांनी बघण्या वाचण्यालायक असतोच असे नाही. पण जेव्हा मोठ्यांचे फोन लहान मुलांच्या हातात जातात तेव्हा लहानांसाठी नसलेलं मोठ्यांचं जग अचानक त्यांच्या पुढ्यात येऊन पडतं. आणि ज्या कन्टेंटचा ते ग्राहकच नाहीयेत तोही कन्टेंट ते बघायला, वाचायला, ऐकायला लागतात. पेरेंटल कंट्रोलस काय करतं? १) तुम्ही जर कुठलं फॅमिली लिंक अॅप वापरत असाल तर तुमच्या मुलांच्या वापरावर तुम्हाला बारीक लक्ष ठेवता येतं. २) पेरेंटल कंट्रोलस सुरु केलं की आपलं मूल आपला फोन किती वापरतंय हे समजू शकतं. ३) मुलांचा आपल्या फोनवरचा स्क्रीन टाईम किती आहे,

येतं. ५) मुलं जर पालकांचा फोन वापरत असतील तर त्यांच्या डिजिटल फुटप्रिंटरवर लक्ष ठेवता येतं. मुलांवर, विशेषतः लहान मुलांच्या डिजिटल वापरावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी पेरेंटल कंट्रोलस वापरणं ठीक आहे पण मुळात मुलांना माध्यम शिक्षित करणं आवश्यक आहे. कारण माध्यम शिक्षण दीर्घकाळ उपयोगी पडतं. मुलांच्या वापरावर आज पेरेंटल कंट्रोलस वापरून नियंत्रण ठेवावं पण उद्याचे काय? जेव्हा मुलं पंधरा, सोळा वर्षांची होतील, अठरा वर्षे पूर्ण होतील तेव्हा काय? जर ते माध्यम शिक्षित असतील तर डिजिटल जगाच योग्य वापर कसा करायचा याचा विचार ते करू शकतील अन्वयाचा नाही. त्यामुळे पेरेंटल कंट्रोलस ही सोय असली तरी ते कायमस्वरूपी उत्तर नाही हे लक्षात घेतलं पाहिजे.

सध्या जमाना एआय (-ख) म्हणजेच आर्टिफिशियल इंटेलिजन्सचा असला तरी आपल्यासाठी महत्त्वाचे ठरणार आहे ते इआय (एख) म्हणजे इमोशनल इंटेलिजन्स. त्यामुळे आयुष्यात सर्वांथीने संतुलन राखण्यास मदत तर होईलच पण येणाऱ्या आव्हानांना सामोरे जाण्याची ताकदही त्यातूनच मिळेल! मन वढाय वढाय उभ्या पिकातलं ढोर!

किती हाकला हाकला फिरून येतं पिकावर !! खान्देशकन्या बहिणाबाई चौधरींच्या या ओळी मनाच्या चंचलतेबद्दल आपल्याला बरच काही सांगून जातात. अशा अस्वस्थ मनाला स्वस्थ ठेवण्यासाठी त्याला समजणे अत्यंत महत्त्वाचे आहे. हे 'मानसिक आरोग्य किंवा स्वास्थ्य' म्हणजे 'मानसिक आजार' असा गैरसमज समाजात आहे. जागतिक आरोग्य संघटनेने दिलेल्या व्याख्येनुसार मानसिक आरोग्य म्हणजे अशी स्वास्थ्यस्थिती ज्यामध्ये प्रत्येक व्यक्ती आपल्यातील क्षमता ओळखून त्याजोगे पुरेपूर वागू शकेल, दैनंदिन जीवनातील ताणतणावांचा सामना करू शकेल, उत्पादनक्षमपणे कार्यरत राहील व समाजाप्रती योगदान करू शकेल. मानसिक स्वास्थ्य हा आपल्या जीवनाचा अविभाज्य घटक आहे. आपले विचार, भावना आणि वर्तन या तीन गोष्टी मानसिक संतुलनाचा आधार आहेत. परंतु व्यक्ती आणि परिस्थितीनुसार या तीन गोष्टी बदलतात. तेव्हा हे संतुलन बिघडून मानसिक आजार उद्भवू शकतात. आजच्या धावपळीच्या युगात संतुलनात पलीकडे मागण्या, वाढते कामाचे तास, आजारांसाठी काळजी घेणे, आर्थिक समस्या, एकटेपणा अशी अनेक कारणे आव्हानांचा सामना करण्याच्या क्षमतेला आव्हान देतात. त्यातच 'व्यक्ती तितक्या प्रकृती' म्हणजे अनेकांचे

स्वभावदोष मन अस्वस्थ करतात. उच्च मानसिक आरोग्य असलेल्या व्यक्ती बिकट स्थितीत ताणतणाव कसा कमी करावा यावर उपाय शोधू शकतात. दुसऱ्यांना समजून घेण्याचा प्रयत्न करतात आणि प्रसंगी चुकीच्या गोष्टींना विरोध करून योग्य निर्णय घेतात. मानसिक आरोग्याचा थेट

करण्यास मदत तर करतातच त्याचबरोबर मन शांत ठेवण्यास मदत करतात. बालपणी अनुभवलेली हिंसा, कर्करोग किंवा मधुमेहासारखे आजार, मेंदूतील रसायनांत झालेला बदल, मादक पदार्थांचे सेवन, डोक्याला गंभीर मार लागणे, आकडीची समस्या अशी अनेक कारणे मानसिक

इमोशनल इंटेलिजन्स (EI) डॉ. रश्मी जोशी-थेट्टी, मानसोपचारतज्ज्ञ

संबंध शारीरिक आरोग्याशी आहे. डिप्रेशन, अॅन्झायटी सारखे आजार डोकेदुखी, पचनसमस्या, मधुमेह, उच्च रक्तदाब अशा अनेक आजारांना निमंत्रण देतात. म्हणूनच शरीराबरोबर मनावर लक्ष देणे आवश्यक आहे. एंजेलपरश्र खर्पीशश्रळ्ळसशपलश (एख) म्हणजे भावनात्मक बुद्धिमत्ता यात महत्त्वाची भूमिका बजावते. एख चांगला असल्यास विचारक्षमता, निर्णयक्षमता सुधारते. स्वतःची जाणीव होणे, आवेगावर नियंत्रण घेणे, दुसऱ्याबद्दल सहानुभूती निर्माण होणे, कामात चिकाटी असणे आणि प्रेरणा मिळणे अशा अनेक चांगल्या गोष्टी भावनात्मक बुद्धीमुळे सतत सोबत राहतात आणि नातेसंबंधांमध्ये होणारे संघर्ष कमी

आजाराशी निगडित आहेत. भारतात प्रत्येक ८ पैकी १ जण मानसिक आजाराने ग्रस्त आहे. आजची मुलही सोशल मीडियाच्या काळात एकाकी आहेत. फोनवर मित्रांची गर्दी असते पण गरजेच्या वेळी समजून घेणारे मित्र त्यांना सोबत नसतात, हे सगळे धांड्याव्यास हवं. सतत कुणा ना कुणाशी जोडलेलं असणं ही त्याची गुरुकिल्ली आहे. स्वतःबरोबर आपल्या लोकांची विचारपूस करणे, गरज पडल्यास त्यांना मदत करणे, सकस आहार आणि पुरेशी झोप घेणे, आवडीचा व्यायाम, प्राणायाम करणे, नकारात्मक बातण्या कमी ऐकणे महत्त्वाचे आहे. 'गुड फिलिम'चा व्हायर्स समाजात पसरवणे काळाची गरज आहे!

छत्तीसगडच्या अभ्यास मंडळाची बिटरगाव येथील शिवाजी विद्यालयास सदरिच्छा भेट

लातूर दि.०७-१०-२०२३ रकाय व स्टेम संस्था मुंबई, कला पंढरी संस्था, लातूर यांच्या समन्वयातून छत्तीसगडच्या अभ्यास मंडळाने बिटरगाव येथील शिवाजी विद्यालयास सदरिच्छा भेट देऊन विद्यालयातील मिनी सायन्स लॅबची पाहणी केली. ग्रामीण भागातील या विद्यालयास जेएसपीएम संस्थेचे संस्थापक अध्यक्ष माजी आ.शिवाजीराव पाटील कव्हेकर यांनी संस्थेच्या माध्यमातून अत्याधुनिक सोयी उपलब्ध करून दिल्या त्याबद्दल छत्तीसगडच्या शिष्टमंडळाने समाधान व्यक्त केले.यावेळी या शिष्टमंडळामध्ये विलासपूर छत्तीसगड येथील मितवा महिला संस्थेच्या टीचर हनीगुप्ता, मितवा महिला संस्थेच्या समन्वयक दिपिका ठाकूर यांचा समावेश आहे. यावेळी त्यांनी शिवाजी विद्यालयाची

इमारत, परिसर, विद्यालयातील अत्याधुनिक सुविधा, मिनी सायन्स लॅब आदी बाबींची पाहणी करून विद्यालयाचे कौतुक करीत या विद्यालयाच्या अत्याधुनिक सुविधांचा आदर्श इतर परिसरातील विद्यालयांनी घ्यावा

अशी अपेक्षाही त्यांनी यावेळी बोलताना व्यक्त केली.यावेळी विद्यालयाचे मुख्याध्यापक सूर्यकांत चव्हाण, कला पंढरी संस्थेचे समन्वयक सुरज सूर्यवंशी, सविता कुलकर्णी, भगवंत कुलकर्णी, अतुल वाकडे, सुप्रिया रामदासी, शालू साखे, पत्रकार मधुकर गालफाडे, उपमुख्याध्यापक वसंत यादव, विज्ञान विभाग प्रमुख अंकुश शेळके, गणित विभागप्रमुख मल्लिकार्जुन ठोंबरे आदी मान्यवर उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक सविता कुलकर्णी यांनी केले तर आभार रमाकांत यशवंत यांनी मानले. यावेळी या कार्यक्रमाला शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांसह विद्यार्थ्यांची मोठ्या संख्येने उपस्थिती होती.

भारतीय मराठा महासंघाच्या नवी मुंबई शहर अध्यक्ष पदी अॅड. अमोल उघाडे यांची निवड

नवी मुंबई / के.एच. हनवते :- भारतीय मराठा महासंघाच्या नवी मुंबई शहर अध्यक्ष पदी ऐरोली, नवी मुंबईचे रहिवासी समाजसेवक अॅड. अमोल उघाडे हे नवी मुंबई मधे गेली अनेक वर्षा पासून समाजउपयोगी कार्य करीत आहेत, त्यांच्या या कार्याची दखल घेऊन भारतीय मराठा महासंघाने अॅड. अमोल उघाडे यांची नवी मुंबई शहर अध्यक्ष पदी निवड महाराष्ट्र प्रदेश अध्यक्ष श्री. विनय भोईटे यांच्या शुभ हस्ते नियुक्तीपत्र देऊन जाहीर सत्कार करण्यात आला व त्यांना पुढील कार्यास हार्दिक शुभेच्छा दिल्या. यावेळी राष्ट्रीय प्रवक्ते श्री. राजन गावंड,

ठाणे जिल्हा अध्यक्ष श्री. प्रसादजी घोरपडे ठाणे लोकसभा अध्यक्ष, संघटक मयूर जी चव्हाण, हे उपस्थित होते. यांनीही शिवरायांना प्रेरित असे काम घडवून आणू असे आश्वासन दिले.

अखेर वांचितच्या दणक्याने पीडितांना न्याय.

मुंबई /शहामत शेख:- मागील ८ दिवसांच्या कालावधीत उत्तर मुंबई जिल्ह्यातील सलग लागोपाठ तीन घटना घडत असतानाचे दिसून आले सदर घटना खालील,क्रमवार नुसार प्रथम घटना कुरार पोलीस ठाणे मालाड पूर्व हद्दीतील असून की सिद्धार्थ अंगुरे वय ३६,या तरुणास जय श्रीराम बोलण्यास नकार दिल्याने त्यांना बेदम मारहाण करण्यात आली.दुसरी घटना समता नगर पोलीस ठाणे कांदिवली पूर्व हद्दीतील आहे की,तब्बसुंम हमीद बेग वय २१, यांच्या आईचे निधन काही दिवसांपूर्वी झाले असता सदर प्रसंगी पुण्यनुमोदन (दसवा) कार्यक्रम उरकत असताना सदर कुटुंबातील महिलेस अश्लील शिवागीळ करत मारहाण करण्यात आले, तिसरी घटना दहिसर पोलीस ठाणे हद्दीतील असून जशने ईद-ए-मिलाद निमित्त जुलूस निघत असताना काही समाजकंटकाकडून जय श्रीराम घोषणा देत घटनास्थळी वरून मोटारसायकल वरून पळ काढला. या क्रमवारानुसार तिन्ही घटना पाहता,समाजात जातीय तेंदू निर्माण करून दंगल घडवण्याचा सुनिश्चित कट आहे,असे निदर्शनास येते. समाजात अशांतता निर्माण करून जातीय सलोखा बिघडवून दंगल घडवणे हा यामागील प्रमुख हेतू आहे.वरील घटना

अनुक्रमे पाहता तेथील स्थानिकांनी वंचित बहुजन युवा आघाडीकडे न्यायची मागणी केली असता,वंचित बहुजन युवा आघाडी प्रदेश अध्यक्ष परमेश्वर रणशूर यांच्या मार्गदर्शनाखाली, उत्तर मुंबई जिल्हा अध्यक्ष - अजय रोखडे यांनी सातत्याने पाठपुरावा करून सदर प्रकरणी पीडितांना पोलीस प्रशासनकडून दाद न मिळाल्याने (दि.६ ऑक्टो) रोजी मोर्चाचे आयोजन करण्याचे ठरवले होते.तत्पूर्वी पोलीस उपायुक्त परिमंडळ १२,दहिसर यांनी आपल्या सर्व मागण्या मान्य केल्याचे आश्वासन देत भेटून निवेदन देण्यास सांगितले.तसेच आरोपीच्या गुन्ह्यात वाढीव कलम नोंद करत,कुरार येथील घटनेत ट्राॅसिटी अंतर्गत गुन्हा

दाखल करण्यात आला असून बाकीचे प्रकरणात अधिक तपास सुरु आहे,याबाबत माहिती दिली व पीडितांना योग्य न्याय देऊ असे आश्वासित केले.यावेळी वंचित बहुजन आघाडी मुंबई संघटक दीपक हनवते,मुंबई सचिव युवा विकास चव्हाण,उत्तर मुंबई जिल्हा महासचिव एड.अनिल ढवळे, उत्तर मुंबई जिल्हा युवा महासचिव रफिक ईलाही खान,दहिसर तालुका अध्यक्ष कमलाकर साळवे,कांदिवली पूर्व तालुकाध्यक्ष विकास सीरसाट,उत्तर मुंबई युवा सचिव व पत्रकार शहामत शेख समाजसेवक पंडित कोकणे ,भगवान धनराज,आदि पदाधिकारी व कार्यकर्ते याप्रसंगी उपस्थित होते.

स्पर्धा परीक्षेतील उज्वल यशासाठी सातत्यपूर्ण अभ्यासाची गरज सहाय्यक पोलीस आयुक्त अनुराधा धुमाळ

लातूर दि. ०७ :- स्पर्धा परीक्षेतील उज्वल यशासाठी परीक्षार्थ्यांनी सातत्यपूर्ण अभ्यास करण्याची गरज आहे असे प्रतिपादन महात्मा बसवेश्वर महाविद्यालयातील माजी विद्यार्थी तथा लातूर जिल्ह्यातील राज्य गुप्त वार्ता विभागातील सहाय्यक पोलीस आयुक्त अनुराधा धुमाळ यांनी केले. महात्मा बसवेश्वर महाविद्यालयातील इतिहास विभाग द्वारा आयोजित इतिहास अभ्यास मंडळ उद्घाटन व स्पर्धा परीक्षा वर बोलू काही या विषयावरील विस्तार व्याख्यान प्रसंगी त्या उद्घाटक म्हणून बोलत होत्या. यावेळी कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्रभारी प्राचार्य डॉ. संजय गवई हे होते तर विचारपीठावर उपप्राचार्य प्रो. डॉ. राजकुमार लखादिवे, इतिहास विभाग प्रमुख डॉ. सदाशिव दंदे आणि इतिहास अभ्यास मंडळाचे सचिव गौस शेख यांची उपस्थिती होती. पुढे बोलताना अनुराधा धुमाळ म्हणाल्या की, स्पर्धा परीक्षेची तयारी करताना विद्यार्थ्यांनी सातत्याबरोबर नियमित नियोजन व संयम ठेवण्याची गरज आहे. स्पर्धा परीक्षेला सामोरे जाताना एखाद्या परीक्षेत अपयश आले की, विद्यार्थ्यांमधील आत्मविश्वास कमी होतो आणि नैराश्य येते. विद्यार्थ्यांनी परीक्षेतील अपयशाने खचून न जाता पुन्हा उत्साहाने व तितक्याच आत्मविश्वासाने परीक्षा दिली पाहिजे असेही त्या म्हणाले. यावेळी महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य डॉ.

राजकुमार लखादिवे यांनी विद्यार्थ्यांनी सोशल मीडियाच्या प्रभावातून बाहेर पडून विज्ञान तंत्रज्ञानाचा उपयोग स्पर्धा परीक्षेच्या तयारीसाठी करावा व आपले जीवन गतिमान करावे असे सांगितले. कार्यक्रमाचे आयोजन करून त्यामध्ये सर्वांनी सक्रिय सहभागी व्हावे असेही ते म्हणाले. यावेळी इतिहास मंडळाचे सचिव गौस शेख यांनी इतिहास अभ्यास मंडळाच्या अहवालाचे वाचन केले. कार्यक्रमाचे अध्यक्षीय समारोपात महाविद्यालयाचे प्रभारी प्राचार्य डॉ. संजय गवई यांनी जीवनात यशस्वी होण्यासाठी महाविद्यालयात नियमित उपस्थित राहणे गरजेचे असल्याचे सांगून महापुरुषांचे चरित्र आणि आत्मचरित्र वाचले पाहिजेत त्यातून विद्यार्थ्यांमध्ये प्रतिकूल परिस्थितीतही सकारात्मक दृष्टिकोन निर्माण होतो आणि विद्यार्थ्यांना यशाच्या दिशेने मार्गक्रमण करणे सुलभ जाते असे ते म्हणाले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक करताना इतिहास विभाग प्रमुख डॉ. सदाशिव दंदे म्हणाले की, इतिहास मंडळाच्या माध्यमातून आपण व्यक्तिमत्व विकासासंबंधी विविध

सूत्रसंचालन शार्दूल गायके यांनी केले तर आभार सय्यद मुसेफ यांनी मानले. यावेळी इतिहास मंडळातील पदाधिकाऱ्यांचा पुष्पगुच्छ देऊन सत्कार करण्यात आला या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी इतिहास विभागातील प्रा. कुंदन लोखंडे, डॉ. शाहूराज यादव प्रा. भाऊसाहेब पुरी, डॉ. संगमेश्वर धाराशिवे, बालाजी डावकरे, आनंद खोपे, इतिहास मंडळातील कु. तोगरे, सदाशिवम व पदाधिकारी यांनी परिश्रम घेतले. या कार्यक्रमाला इतिहास विषयाचे पदवी व पदव्युत्तर वर्गातील विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

हरंगुळ - पुणे इंटरसिटी रेल्वे होणार सुरु - खासदार सुधाकर शृंगारे

पुणे - मुंबई कडे जाणाऱ्या प्रवाशांची वाढती संख्या लक्षात घेऊन खासदार सुधाकर शृंगारे यांनी वेळोवेळी केलेल्या मागणीला यश मराठवाड्यातील आणि विशेषतः लातूरमधील विद्यार्थी, व्यापारी आणि उद्योजकांची पुणे आणि मुंबईकडे जाणारी वाढती संख्या लक्षात घेऊन लातूर लोकसभा मतदारसंघाचे खासदार श्री. सुधाकर जी शृंगारे यांनी वेळोवेळी केलेल्या मागणीला आणि पाठपुराव्याला यश आले असून त्यांच्या मागणीनुसार येत्या १० ऑक्टोबर पासून हरंगुळ - पुणे इंटरसिटी रेल्वे सुरु करण्याचा निर्णय केंद्रीय रेल्वे विभाग आणि मध्य रेल्वे विभागाने घेतला आहे. आता सणासुदीचे दिवस सुरु असल्याने प्रवाशांची वाढती गर्दी लक्षात घेता या इंटरसिटी एक्सप्रेसचा मोठा फायदा प्रवाशांना होणार असल्याचेही खासदार श्री. सुधाकर शृंगारे यांनी सांगितले. दररोज हजारो नागरीक त्यांच्या विविध कामानिमित्त, पर्यटनानिमित्त, शिक्षणानिमित्त आणि व्यवसायानिमित्त पुण्याला ये-जा करत असतात. लातूर, धाराशिव येथूनही दररोज हजारो नागरिक आणि शेकडो ट्रॅव्हल्स पुण्याला

जातात. लातूर आणि धाराशिव वरून पुण्याला जाण्यासाठी या ट्रॅव्हल्स शिवाय सध्या लातूर-मुंबई, नांदेड-पनवेल आणि हैद्राबाद-हडपसर या रेल्वे आहेत मात्र यामध्ये सुद्धा अतिशय मोठ्या प्रमाणात गर्दी असल्याने प्रवाशांना मोठा त्रास सहन करावा लागतो. सणासुदीच्या दिवसांमध्ये तर रेल्वेचे तिकिट मिळणे मोठ्या जिकरीचे काम होऊन जाते. त्यामुळे लातूर - पुणे इंटरसिटी एक्सप्रेस रेल्वे सुरु झाल्याने प्रवाशांची पुण्याला जाण्याची अतिशय चांगली सोय होणार असल्याचे खासदार श्री. सुधाकर शृंगारे यांनी सांगितले. लातूर - पुणे इंटरसिटी रेल्वे सुरु करावी ही लातूरकरांची फार पूर्वी पासूनची मागणी असून येत्या १० ऑक्टोबर पासून दररोज सकाळी ६.१० वाजता ही रेल्वे पुण्याहून लातूरला निघणार असून दुपारी १२.५० वाजता लातूर येथे पोहोचणार आहे तर दुपारी ३.०० वाजता हरंगुळ (लातूर) येथून पुण्याला निघणार असून त्याच दिवशी रात्री ९.०० वाजता पुण्याला पोहोचणार असल्याचेही लातूर लोकसभा मतदारसंघाचे खासदार श्री. सुधाकर जी शृंगारे आणि रेल्वे प्रशासनाने सांगितले आहे.

नवी मुंबई महानगर पालिका पाणी पुरवठा विभागाद्वारे पाणीपुरवठा बंद

नवी मुंबई / के. एच. हनवते :- दि. ०९/१०/२०२३ रोजी महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी यांचे मार्फत भोकारपाडा जलशुद्धीकरण केंद्र येथील १००/२२घट सब स्टेशनचे देखभाल दुरुस्तीचे काम हाती घेण्यात येणार असून, त्यामुळे भोकारपाडा जलशुद्धीकरण केंद्रा मार्फत होणारा पाणी पुरवठा बंद राहणार आहे.त्या अनुषंगाने नवी मुंबई महानगर पालिका क्षेत्रातील बेलापूर, नेरळ, तुर्मे, वाशी, कोपरखरेणे, घणसोली, ऐरोली या विभागात सोमवार दि. ०९/१०/२३ रोजी सायंकाळी पाणी पुरवठा होणार नाही. तसेच यांमळवार दि. १०/१०/२३ रोजी पाणी पुरवठा सुरळीत होईल. याची सर्व नागरिकांनी नोंद घ्यावी व नवी मुंबई महानगरपालिकेला सहकार्य करावे, असे आवाहन पालिकेद्वारे करण्यात आले आहे.

कृषिमंत्रि मुंडेंच्या कार्यक्रमात कृषी निविष्ठा विक्रेत्यांचा राडा

पंढरपूर : कृषिमंत्री धनंजय मुंडे यांच्या कार्यक्रमात कृषी निविष्ठा विक्रेत्यांनी मुंडे यांच्या विरोधात घोषणाबाजी करत जोरदार राडा केला. विक्रेत्यांच्या या राड्यामुळे कार्यक्रमात काही वेळ व्यत्यय निर्माण झाला होता. पंढरपूर येथे राज्यस्तरीय कृषी निविष्ठा विक्रेत्यांचा मेळावा पार पडला. या मेळाव्याच्या उद्घाटनासाठी कृषिमंत्री धनंजय मुंडे आले होते. दुपारी येथील कराड रोडवरील विडल रस्त्यास सभामुहूर्त मेळाव्याचे आयोजन केले होते. कृषिमंत्री मुंडे यांचे भाषण सुरु होताच मागे उभे असलेल्या काही कृषी निविष्ठा विक्रेत्यांनी अलीकडेच सरकारने आणलेल्या विधेयकाच्या विरोधात घोषणाबाजी करत भर कार्यक्रमातच तुफान राडा केला.घोषणाबाजी सुरु होताच मुंडे यांना काही वेळ आपले भाषण थांबवावे लागले. या घटनेनंतर तत्काळ पोलिसांनी हस्तक्षेप करत गोंधळ घालणाऱ्या या दुकानदारांना सभागृहाबाहेर काढले. त्यानंतरही संतप्त झालेल्या विक्रेत्यांनी रस्त्यावर उभे राहून सरकार व कृषिमंत्री धनंजय

मुंडे यांच्याविरोधात घोषणाबाजी करत सरकारचा निषेध केला. राज्य सरकारने बोस खते, बियाणे आणि कीटकनाशकांची विक्री करून शेतकऱ्यांचे नुकसान करणाऱ्या खत विक्रेत्यांविरोधात कडक कायदा करण्याचे विधेयक आणले आहे. सध्या हे विधेयक समितीकडे दिले आहे. यावर विक्रेत्यांचे म्हणणे सादर करण्यासाठी वेळ दिला आहे. या विधेयकाला कृषी निविष्ठा विक्रेत्यांचा तीव्र विरोध आहे. या पार्श्वभूमीवरच राज्यस्तरीय कृषी निविष्ठा विक्रेत्यांच्या या मेळाव्याचे आयोजन केले होते.या मेळाव्यात कृषिमंत्री कृषी निविष्ठा विक्रेत्यांची बाजू घेतील, अशी त्यांना अपेक्षा होती.

भाजपा युवा मोर्चाच्या जिल्हा उपाध्यक्षपदी शंकर नागभुजंगे यांची निवड

लातूर - भारतीय जनता पार्टी युवा मोर्चा लातूर जिल्हा कार्यकारणी वर जिल्हा उपाध्यक्षपदी शंकर नागभुजंगे यांची निवड करण्यात आली आहे. भाजप युवा मोर्चा शहर जिल्हाध्यक्ष ड. गणेश गोमचळे यांनी भारतीय जनता पार्टी लातूरचे जिल्हाध्यक्ष देविदास काळे यांच्या सूचनेसार भाजपा युवा मोर्चाची जिल्हा कार्यकारणी घोषित करण्यात आली आहे. तसेच भाजप जिल्हा अध्यक्ष देविदास काळे यांच्या सूचनेनुसार शंकर नागभुजंगे यांची निवड भाजप युवा मोर्चा जिल्हाध्यक्ष ड. गणेश गोमचळे यांच्या पत्राद्वारे करण्यात आली आहे. शंकर नागभुजंगे सामाजिक व राजकीय कार्यातील सहभाग पाहता त्यांची जिल्हा उपाध्यक्ष पदी निवड करण्यात आली या निवडी बद्दल गुलजीतसिंग जुनी, गजेन्द्र बोकन, राहुल अंधारे, रवी गायकवाड, ड. रवी आडसूळ, मनोज डोंगरे, नितीन लोखंडे, तसेच भारतीय जनता पार्टी व युवा मोर्चाच्या पदाधिकाऱ्यांकडून नागभुजंगे यांचे कौतुक व अभिनंदन होत आहे.

दुहेरी जलवाहिनीच्या कामाला गती : आयुक्त

सोलापूर, - सोलापूर शहराला पाणीपुरवठा करण्यासाठी उजनी धरणातून आणण्यात येणाऱ्या १७० एमएलडी क्षमतेच्या जलवाहिनीच्या कामाची महापालिका आयुक्त शीतल तेली-उगले यांनी पाहणी केली. काम पूर्ण झाल्यानंतर या योजनेद्वारे सोलापूर शहरास दररोज १७० एमएलडी (दशलक्ष लीटर) पाणी उपलब्ध होणार आहे, अशी योजनासाठी स्मार्ट सिटी हिस्सा २५० कोटी रुपये, एनटीपीसी हिस्सा २५० कोटी रुपये महाराष्ट्र शासन (नगरोत्थान) - ३८२.६८ कोटी रुपये दिले आहेत.योजनेत मुख्यत्वे धरण क्षेत्रात जॅकवेल बांधणे (४५ मी. बाय ३३ मी. बाय १८.५० मी.), पंपिंग मशीनरी (११५० एच.पी. ६ नग), अशुद्ध पाण्याची दाब नलिका (१५२४ मिमी व्यास १४ मिमी जाड एम. एस. पाईप हा लांबी २८.५० कि.मी.), बी.पी. टी. (क्षमता ६.५० लक्ष लीटर्स), अशुद्ध पाण्याची उतार या

आहे. हैद्राबाद येथील पोचमपाड कन्स्ट्रक्शन कंपनीला या कामाचा मक्ता देण्यात आला आहे. या कामासाठी महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागार म्हणून काम पाहात आहेत. प्रकल्प पूर्ण करण्याचा कालावधी २१ महिने म्हणजे नोव्हेंबर २०२४ अखेरपर्यंत आहे. योजनेसाठी स्मार्ट सिटी हिस्सा २५० कोटी रुपये, एनटीपीसी हिस्सा २५० कोटी रुपये महाराष्ट्र शासन (नगरोत्थान) - ३८२.६८ कोटी रुपये दिले आहेत.योजनेत मुख्यत्वे धरण क्षेत्रात जॅकवेल बांधणे (४५ मी. बाय ३३ मी. बाय १८.५० मी.), पंपिंग मशीनरी (११५० एच.पी. ६ नग), अशुद्ध पाण्याची दाब नलिका (१५२४ मिमी व्यास १४ मिमी जाड एम. एस. पाईप हा लांबी २८.५० कि.मी.), बी.पी. टी. (क्षमता ६.५० लक्ष लीटर्स), अशुद्ध पाण्याची उतार या

नलिका (१४७३/१४२२ / ११६८ मिमी व्यास १२ मिमी जाड एम. एस. पाइप लांबी ८१.५० कि.मी.) असे एकूण ११० कि.मी. पाइपलाइन, क्रासिंग्स (रेल्वे, राष्ट्रीय महामार्ग, राज्य महामार्ग, इतर रस्ते, कॅनॉल, सीना नदी असे एकूण ६३ नग) आदी कामांचा समावेश आहे.उजनी धरणाच्या ठिकाणी जॅकवेलसाठी खोदाईचे काम करण्यात आले आहे.महत्त्वपूर्ण अशा दुहेरी जलवाहिनी प्रकल्प जॅकवेलची १८.५० मीटर खोलीची खोदाई तसेच पीसीसीचे काम पूर्ण झाले आहे. राफ्ट फाउंडेशनसाठी स्टील बाईंडिंगचे काम प्रगतिपथावर आहे. आजपर्यंत ११० कि.मी. पैकी ४६.२० कि.मी. पाइप्सचा पुरवठा करण्यात आला आहे. आजपर्यंत ११० कि.मी. पैकी ३५.७० कि.मी. पाइप अंधरले आहेत. आजपर्यंत एकूण १६ कि.मी. पाइपलाइनचे हायड्रॉलिक टेस्टिंग पूर्ण

झाले आहे. क्रासिंग्स कामांतर्गत राष्ट्रीय महामार्ग ४, राज्य महामार्ग १, इतर रस्ते- २, कॅनॉल - ४ पूर्ण झाले आहे, अशी माहिती आयुक्तांनी दिली. उजनी ते सोरेगावपर्यंत ही जलवाहिनी टाकण्याची महत्त्वपूर्ण योजना आहे. सुरु असलेल्या कामाची हायड्रॉलिक टेस्टिंग व गुणवत्तेची तपासणी केली. या कामासाठी पाइप पुरवठा सुरु आहे. वर्क ऑर्डरमधील कराराप्रमाणे नोव्हेंबर २०२४ पर्यंत काम पूर्ण करण्यात येणार असले तरीही त्यापूर्वीच हे काम पूर्ण करण्याचा शर्तीचा प्रयत्न राहणार आहे. यामुळे सोलापूरकरांना १७० एमएलडी पाणी रोज उपलब्ध होणार आहे, असेही त्यांनी स्पष्ट केले.